

NOE Levelek

A család minden tagja számára

191 - 192.

Nagycsalád

Tartalomjegyzék

Érdekvédelem	3
Tüntetés után	3
A szeptember 8-i NOE demonstrációról	3
Petíció	
a Magyar Köztársaság Országgyűléséhez	4
A Nagycsaládosok Országos Egyesülete	
2007. szeptember 20-i sajtótájékoztatójára	
készült anyag	5
Sajtóközlemény	5
A társadalombiztosításról	6
Az érdekképviselő eredményei	7
Használati utasítás képeslaphoz, levélhez	8
Építményadó	8
Tankönyvtámogatás	9
Kismamabérlet	10
Régióközpontjaink	11
Médiafigyelés a Dél-dunántúli régióban	11
Helyi szervezeteink életéből	12
Virágzik az érdei „Aga-Boga”	12
Családi nap Homokszentgyörgyön	12
Nyári tábor Várpalotán	13
Az Életfa Egyesület kirándulása	13
Nagycsaládban még az ünnep is szebb!	14
Kerekeztek a XVI. kerületi nagycsaládosok	15
Sólyom Lászlóval a Mádi Kúriában	15
Nagycsaládok Karácsonya Hernádon	15
20 éve a családok szolgálatában	16
Őszi találkozó Keszthelyen	16
Házasságápolás, gyermeknevelés	17
A szeretet másik arca – a HARAG	17
Elvárások a házasságban?	17
Életünk	18
Magyarok! Tartsatok kicsi gyermeket!	18
Találkoztunk Sólyom Lászlóval	18
Nagycsaládos szolidaritás	19
Van út felfelé is!	20
Gyermekeknek	21
Tóparti mesék	21
A harkály és a fakopáncs ruhája	21
Rejtvény	22
Betűlevés	23
Ifjúság	24
A NOE Ifjúsági Tagozat szárnybontogatásai	24
Pöyhölába mentem	24
Young Adults! Build peace!	
avagy Finnországban jártunk	25
Gondolatok – a családról	27
Szabó Magda köszöntése	28
Életmód	29
Gyermekeink egészsége	29
Víz ABC	30
Üdülési ajánlataink	31
Felhívás!	31
Hirdetéseink	32
Kedvezmények	35
Autolízing	35
Örömhír	36

Őn tudja, hogy az üzleti biztosító reklámköltségeit is Őn fogja fedezni?

Állatkert

A Fővárosi Közgyűlés 2007. október 9-én rendkívüli ülésen tárgyalta a NOE és az Állatkert közötti együttműködést. Az ülésen részt vett és felszólalt Szombathy Márta elnökségi tagunk. Az elfogadott határozat szerint 2007. december 31-ig változatlan feltételek mellett érvényesíthető a NOE tagokra vonatkozó kedvezmény. Ez alatt az idő alatt kell kidolgozni az új együttműködés kereteit.

Felelős szerkesztő: Dr. Szabó Endre elnök
Főszerkesztő: Márki László
Tipográfia:
Corvinus Kiadó – Csupor Dániel (daniel.csupor@gmail.com)
Grafika: Csurgó Erzsébet
Kiadja a NAGYCSALÁDOSOK ORSZÁGOS
EGYESÜLETE
Felelős kiadó: Török Ádám főtítkárs
☒ 1056 Budapest, Március 15. tér 8.
Tel., fax: 317-4909, 317-4563, 266-7771
NKÖM nyilvt.szám: 2.2/6811/2000
ISSN 1788-9103
Honlap: www.noe.hu
E-mail: noe@noe.hu
Félfogadás: szerda 10-16, péntek: 10-13.30,
Ebédszünet: 12.00-12.30
A NOE számlaszáma: 11705008-20109369,
adószáma: 19024471-1-41
A „Családjainkért” Alapítvány
számlaszáma: 11705008-20427799, adószáma: 18011971-1-41
Mindkét számlát a Budapest V. kerületi OTP vezeti.
Nyomda: Royal Press Hungary Kft.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállalunk!
A NOE Levelek 193-194. számának lapzártája:
2007. december 1.

Tüntetés után

Kedves Tagtársak!

Amit az érdekvédelemben teszünk, azt az ország jövőjéért, gyermekeinkért tesszük, hogy később a szemükbe tudjunk nézni. Most túl vagyunk egy legalább harmincezres demonstráción.

Először is köszönettel tartozom a Választmánynak. Amikor a nyár elején felmerült a demonstráció ötlete, azt a jelenlevők EGYHANGÚLAG szavazták meg, tehát az valóban a tagság akaratának felelt meg. Talán én tartottam a legjobban attól, hogy nem jönnek el elegen, vagy esetleg rendezavarás lesz. Nem így történt. Köszönettel tartozom a TAGSÁGNAK, NEKTEK azért, hogy ilyen nagy számban jelen voltatok. Így könnyű fellépni az érdeketekben!

Annál kevésbé voltunk elégedettek a sajtóvisszhanggal. A média jó része ferdített, ki tudatosan, ki mások anyagát átvéve. A tudósítások jelentős részének fókuszában Árpád-sávós zászlók, skandalások, a tüntetés szervezőinek kéréséhez nem igazodó jelenségek voltak, amelyek egyébként csak elszórta voltak észlelhetők (a nemkívánatos jelenségeket, köszönet Török Ádám főtítkárnak, sikerült ügyesen kezelniük). Emellett számos tudósítás anyagában kiemelt szerepet kaptak egy politikus szavai, aki a rendezvénynek nem volt szónoka, és tudtunk nélkül kérte magához a média képviselőit rendezvényünk helyszínére. A tudósítások nagy részében meg sem voltak említve a tüntetés céljai, az olvasó nem tudhatta, miért mentünk az utcára. Két nappal az esemény után felhívott az egyik nagy olvasottságú lap újságírója, hogy ne haragudjak: jelen volt, a rendezvény tetszett neki, korrektnek találta, és írt róla egy pozitív hangvételű cikket. Amit aztán tudta nélkül, politikai koncepció alapján a főszerkesztője átírt, és az írás úgy jelent meg az itt meg nem nevezett újságíró neve alatt. A NOE ne haragudjon, neki semmi köze sincs a megjelent íráshoz. Őszintén megköszöntem, hogy megszólalt a lelkiismerete, de megjegyeztem, hogy az információjával, amennyiben

azt névvel nem vállalja, nem tudunk mit kezdeni. Egy másik, „jobboldali” lap egy csupán néhány percig látható, aztán leszedegetett táblát mutatott be, amely egy politikust becsmérelt; a tüntetés céljai ebben a lapban sem jelentek meg dominánsan.

Aztán a Parlamentben egy államtitkár szólalt fel, vitatva, hogy Egyesületünk miért politizál. Vagyis politizálunk, ha kiállunk érdekeinkért, és ezzel sértjük a hatalmasok érdekeit. De: EZ A DOLGUNK! Mert a köz ügyeivel (görögül = politika), a családjainkat érintő problémákkal foglalkoznunk kell. Demokráciában ez természetes. Csak éppen az államtitkár úr összekeveri a pártpolitikát a köz ügyeivel. Ugyanakkor alapszabályunknak megfelelően a NOE 20 év alatt nem ment bele és most sem megy bele pártpolitikába, pártokat nem támogatunk.

Nagyon nehéz a dolgunk. A közéletben, a politikában sokfelé találkozunk hazugságokkal, egyének vagy szűk csoportok érdekeinek kíméletlen érvényesítésével. Ugyanakkor itt van a NOE, itt vagytok TI, a családszeretettel és a gyermekközpontúságotokkal, számos, jobbnál jobb programokkal. Jó volt ott lenni Keszthelyen az őszi találkozón, részt venni Csobánkán Az Élet Háza nevű otthon ünnepségén, ahol bajba került, várandós anyákat fogadnak be, akik menedéket kapva mégis vállalják gyermekük világrahozatalát az abortusz helyett. Jó megfordulni az ország különböző részein, megtapasztalni, hogy a NOE házatáján helyileg mi is történik, gyönyörűség és élvezet látni, amit létrehoztok...Csak egy példa: az orosházi NOE-sok által szervezett magyarságtábor... Szóval az Egyesület nemcsak húszéves, hanem él és virul. És építkeznek. A NOE vezetőinek ez egy tiszta világot jelent, és védőburkot nyújt. Ez ad erőt a munkánkhoz.

Szabó Endre
elnök

*Őn szívesen hallaná orvosától:
Épenséggel hazavithetem a
mentővel, de ki tudja-e fixetni,
néni?*

A szeptember 8-i NOE demonstrációról

Leírhatnám, hogy szeptember 8-án délelőtt 4,5 km hosszan alkotunk élőláncot a Belvárosban, a Kossuth téren ott volt velünk kb. 30 000 ember, és végül 32 civil szervezet csatlakozott a NOE felhívásához, hogy együtt tiltakozzunk a pedagógusokat, egészségügyieket, a családokat érő megszorítások ellen. Vagy azt, hogy beszédet mondott többek között a NOE elnöke, Dr. Szabó Endre, az Orvosi Kamara elnöke, Dr. Éger István, a PDSZ elnöke, Kerpen Gábor.

Ezt lehetett helyel-közzel látni TV-csatornákon, olvasni újságokban, internetes oldalakon (pl. a www.noe.hu oldalon a petíció szövege is megtalálható).

Én rendezőként voltam ott, és belülről láttam az eseményeket.

Erről írnék néhány sort.

Jó volt látni az összekapaszkodott felnőtteket, gyermekeket, és köztük sok ismerős arcot.

Jó volt hallani, amikor a Tavaszi Szél című dalt énekelték (ez a NOE „himnusza”) kicsik és nagyok egyaránt.

Jó volt érezni, hogy a közös ügy összehozott diákok, nyugdíjast, tanárt, óvónőt, orvost, gyógyszerészt, író, költőt egyaránt.

Jó volt tudni, hogy egymás között biztonságban vagyunk.

Jó volt ott lenni rendezőként is, hiszen konfliktus nélkül zajlott le a többórás demonstráció.

Reméljük, hogy a civil szervezetek, a közoktatásban és egészségügyben dolgozók, a munkástanácsok ilyen mértékű összefogása elgondolkoztatja a döntéshozókat, hogy helyes úton járnak-e.

A NOE vezetősége és a rendezők köszönik a résztvevőknek, hogy jelenlétükkel támogatták a demonstrációt.

Székelly Hajnalka

XVI. kerületi Nagycsaládosok Egyesületének elnöke

A 2007. szeptember 8-i élőláncos demonstráción a NOE és a csatlakozó több mint 30 civil szervezet az alábbi petíciót adta át a Magyar Országgyűlésnek:

Petíció a Magyar Köztársaság Országgyűléséhez

Tisztelt Képviselőink!

Minden igyekezetünk ellenére teljesen formálissá vált az érdekegyeztetés. A civil szervezetek, köztük az immár 20 éves Nagycsaládosok Országos Egyesülete és a csatlakozó szervezetek is rendre hiába sorolják szakmai érveiket, alternatív megoldási javaslatokat, egymás után születnek a társadalom túlnyomó részének tiltakozását kiváltó megalapozatlan döntések, intézkedések. A rendszerváltoztatás 17. évében, az állítólagos demokratikus jogállamban nem fogadjuk el, hogy a fejünk felett, a felhatalmazásunk nélkül döntsenek.

A mai napon, pártoktól és felekezettől független egyesületünk tiltakozó utcai demonstrációt tart.

Nem tudjuk elfogadni, hogy reform címén a közszolgáltatások gyors ütemű leépítése folyjék, hazánk társadalmi és gazdasági lecsúszása fenyegetessen. Értékeink, gyerekeink jövője egyre nagyobb veszélybe kerül. A hangzatos szavak mögött egyáltalán nem a társadalom többségének, különösképpen nem a szegényeknek és a gyerekeknek javát szolgáló intézkedések történnek.

1. Elvárjuk, hogy a népesedéspolitikai a legfontosabb szempontok közé kerüljön.
2. Tiltakozunk, hogy az eddigi felelőtlen gazdálkodás miatt ma megkerülhetetlen terhekből aránytalanul sok hárul a gyermekes családokra, éspedig annál nagyobb mértékben, minél több gyermekről gondoskodnak.
Elvárjuk a gyermeknevelés korrekt beszámítását a szülők közterheibe.
3. Tiltakozunk, mert már halálos áldozatok is kiáltják: az egészségügy átalakításnak titulált rombolása folyik.
Tiltakozunk, mert a vizitdíj és kórházi napidíj, a gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök térítési díjának mértéke, az egészségügyi szolgáltatások volumenkorlátozása, az egészségügy szétverése alkotmányos jogokat sért, a legrászorulóbbak, legelesettebbek ki is szorulnak az ellátásokból.
Elvárjuk, hogy szakmai és társadalmi egyeztetés és nyilvánosság mellett a lehető legsürgősebben hatékony intézkedések szülessenek az egészségügy működőképességének fenntartása, a tisztességes betegellátás érdekében és a népegészségügyi program megvalósításáért.
Elvárjuk, hogy a szolidaritási alapú társadalombiztosítási járulékfizetésen felül ne kelljen fizetnünk az orvosi alapellátásért, valamint hogy a bérekhez és szociális jövedelmekhez mérten elviselhető teher legyen a gyógyszerek és a gyógyászati segédeszközök térítési díja.
4. Elvárjuk, hogy minden tehetséges, szorgalmas gyermek csatládj anyagi lehetőségeitől függetlenül tanulhasson. Elvárjuk, hogy az oktatási rendszert ne leépítsék, hanem társadalmi és gazdasági jelentőségének megfelelően fejlesszék.

5. Tiltakozunk a közszolgáltatást végzők biztonságát romboló mértékű leépítése ellen. Tiltakozunk hazánk emberi erőforrásainak pazarlása, a munkanélküliség mesterséges növelése ellen.
6. Tiltakozunk, hogy a megszorítások még csak nem is a fejlődést alapozzák meg, hanem nagyrészt csak a további pazarláshoz és környezetromboláshoz teremtenek pótlólagos forrásokat.
Tiltakozunk, hogy az ország fejlesztésére szánt uniós forrásokat túlnyomórészt nem a valódi és tartós fejlődést szolgáló célokra kívánják elkölteni.
7. Elvárjuk, hogy mindezen kérdésekben a további rombolást állítsák le, és megfelelő hatásvizsgálatok után érdemi egyeztetés kezdődjék a szakmai és társadalmi szervezetekkel annak érdekében, hogy a megalapozatlan intézkedéseket minél hamarabb korrigálni lehessen.

Tisztelt Képviselőink!

Végző elkeseredésünkben folyamodtunk utcai demonstrációhoz. Önök a Magyar Köztársaság legfelső, törvényhozó testületét alkotják. Önöket azért küldtük mi, állampolgárok az Országgyűlésbe, hogy az Alkotmánynak és akaratumnak megfelelően intézzék az ország ügyeit, ellenőrizzék a kormányt és a végrehajtó hatalom egyéb szerveit. Önök, az Országgyűlés, és az egyes képviselők is felelősek a mostani helyzetért. Önöknek van módjuk a káros intézkedések megakadályozására, és az Önök felelőssége a demokratikus döntéshozatal szabályainak megtartása is. Kérjük, ezek szerint járjanak el, amivel megnyugtathatják a közvéleményt, elejét vehetnék az elkeseredett további tiltakozásoknak.

2007. szeptember 8.

Nagycsaládosok Országos Egyesülete

Asztmás és Allergiás Betegek Országos Szövetsége, Bencés Diák-szövetség, Egészséges Egészségügyért Egyesület, Egészségügyi és Szociális Agazatban Dolgozók Demokratikus Szakszervezete, Humanista Mozgalom, Keresztény Értelmisségiek Szövetsége, Levegő Munkacsoport, Márciusi Charta, Magyar Írószövetség, Magyar Gyógyszerészi Kamara, Magyar Nevelők és Tanárok Egyesülete, Magyar Orvosi Kamara, Magyar Pedagógus Szövetség, Munkástanácsok, Nemzeti Érdekegyesítő Mozgalom, Nemzeti Pedagógus Műhely, Országos Nyugdíjas Polgári Egyesület, Öveges József Tanáregylet, Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete, Százak Tanácsa, Szívvel és Lélekkel Óvodapedagógus Egyesület, Szülői Közösségek, Tanítók Fekete István Egyesülete

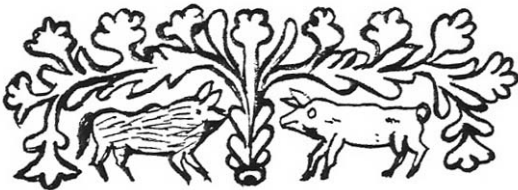
A petíciót Lezsák Sándor, a Parlament alelnöke vette át, és az első ülésnapon napirend előtti felszólalásként felolvasta a képviselőknek.

A Nagycsaládosok Országos Egyesülete

2007. szeptember 20-i sajtótájékoztatójára készült anyag

1. A társadalombiztosítás átalakításában **akarategyezőség még a koalíción belül sincs**. A bevezetendő intézkedéseknek, az átalakításoknak pedig semmilyen szakmai és társadalmi támogatottságuk nincs. Ezért a NOE felszólítja a döntéseket előkészítő koalíciót, hogy a **társadalombiztosítás bármiféle módosításának kidolgozását a kormányprogramban leírtaknak megfelelően, és pedig többéves tapasztalatok birtokában**, csak a szükséges hatástanulmányok, valamint a lefolytatott érdemi társadalmi vitát követően kezdjék el. Kérjük, hogy más országokban már elbukott intézkedéseket ne akarjanak a társadalomra erőltetni. Amennyiben erre mégis kísérlet történne, akkor a NOE a résztvevő biztosítótársaságok széleskörű bojkottjára hívna fel a lakosságot.

2. **A gazdaság, különösen a hazai, kisebb vállalkozások helyzete, de a lakossági eladósodás mértéke, az infláció megugrása és a reáljövedelmek csökkenése is rendkívül aggasztó**. Ilyen helyzetben nem az elvonási rendszer úgynevezett egyszerűsítésén, hanem éppen társadalompolitikai szempontokat nagyobb mértékben figyelembe vevő differenciálásán kellene gondolkodni. Bármiféle változtatásnál elemi fontosságúnak tartjuk a gyermeknevelés, illetve a bármely okból hátrányosabb anyagi helyzetűek tehermentesítését. **A Nagycsaládosok Országos Egyesülete kötelességének érzi, hogy felhívja a családok figyelmét arra, hogy a vonzó reklámok sokszor előnytelen**, a jelen gazdasági helyzetben pedig mindenképpen fokozott családi kockázatú **hiteleket takarnak**.

Sajtóközlemény

A Nagycsaládosok Országos Egyesülete a sajtó útján megdöbbenéssel értesült arról, hogy a kormánypártok egymással megegyeztek az egészségügyi biztosítás átalakításáról. Szerencsésebb országokban a nemzeti sorskérdésnek számító egészségügyi átalakítást nem zárt ajtó mögötti politikai alkuval, hanem a szakmai, érdekvédelmi szervezetekkel, önkormányzatokkal történő érdemi egyeztetések segítségével döntenek el.

Követeljük, hogy hagyják abba a társadalom feje felett zajló pártpolitikai egyeztetést, és vonják be az érintett szervezeteket! Tiltakozunk, mert gyermekeink, családjaink jövője a tét!

Budapest, 2007. szeptember 25.

Szabó Endre
elnök

3. Ez úton is reagálni kívánunk arra a több oldalról minket ért támadásra, amelyek szerint a Nagycsaládosok Országos Egyesülete úgymond ne politizáljon. Alapszabályunk kimondja, megalakulásunk óta igen fontosnak tartjuk, hogy a NOE pártpolitikában nem vesz részt. **Ugyanakkor Egyesületünk érdekvédelmi szervezet is, ezért kötelessége és vezetőinek feladata a közügyekben részt venni, a családokat, a NOE értékeit érintő kérdésekben véleményt nyilvánítani, a döntéseket befolyásolni**. Ezt természetesen meg is tesszük, egyúttal visszautasítunk minden olyan törekvést, amely a civil szervezeteket, köztük Egyesületünket ki akarja szorítani a közügyekből.

Fennállásunk húsz éve alatt már számos esetben kellett tiltakoznunk különböző kormányok intézkedései ellen. A tiltakozás formáiba a demokrácia szabályainak és a szülők alkotmányos jogainak megfelelően tökéletesen belefér a gyermekes felvonulás is, hiszen gyermekeinket ekképpen is a demokráciában történő részvételre és a köz ügyei iránt való érdeklődésre neveljük.

Budapest, 2007. szeptember 20.

Szabó Endre
elnök

*Őn szívesen hallaná orvosától:
Sajnos már nem tudom felírni a
jól bevált gyógyszert, csak egy
oleosóbb fajtát. Majd meglátjuk,
hogyan használ-e...?*

*Őn szívesen hallaná orvosától:
Sajnos csak a saját kórházunkba
tudom beutalni?*

*Őn szívesen hallaná fogorvosától:
Egy fog pótlása nem
több 20 ezeré, de csak akkor,
ha kiegészítő biztosítása van?*

A társadalombiztosításról

Kedves Tagtársak!

Néhány mondat erejéig foglalkoznunk kell a társadalombiztosítás átalakításával. Ez ugyanis olyan kérdés, amelyről a fejünk felett vitatkoznak és döntenek anélkül, hogy a társadalom többsége értene valamit is a vitákból. Ezért megpróbálom egyszerűen összefoglalni a lényegét. Remélem, ebből mindenki megérti, hogy miért tiltakozunk olyan hangosan a társadalombiztosítás piacosítása ellen. A leírtakat esetleges vitáitokban érvként is felhasználhatjátok.

Nem arról van szó, hogy nem kell a társadalombiztosítást átalakítani. Nagyon fontos azonban, hogy:

- mindenki a jövedelmével arányosan fizessen be a társadalombiztosítás kasszájába. Így meg tudjuk akadályozni azt, hogy a nem vagy keveset befizető „szegények” kiessenek a rendszerből;
- megmaradjon a nemzeti kockázatközösség. Ez azt jelenti, hogy senki nem kiszolgáltatott az egészségügyi rendszerben. Az sem kap rosszabb színvonalú ellátást, aki az alacsony bére miatt csak kevesebb járulékot tud fizetni. Nagyon rossz megoldási kísérlet, hogy a jelenlegi Országos Egészségbiztosítási Pénztárból (OEP) több regionális biztosítót csinálnának, mert ez jóval drágább megoldás – egy nagy vízfejből lenne tíz helyi vízfej. Természetesen ezek fenntartását is a mi járulékaiból fizetnék, akárcsak a biztosítók nyereségét, hiszen a cégek kizárólag a profit miatt szállnak be az „üzletbe”.
- megmaradjon az OEP-ben tárolt adataink titkossága. Ez ugyanis üzleti biztosítási célra felhasználható. A magánbiztosítók elkerülhetetlenül az egészséges, fiatal, jó fizető páciensek közül akarnának válogatni, hiszen ők fizetik a magas járulékokat, viszont a biztosítónak nem nagyon jelentenek kiadást, mert alig igényelnek orvosi ellátást.

Hiába hangoztatta a szakma, az érdekvédők, az önkormányzatok, az ellenzéki pártok, sőt pártjaik „belső ellenzéke” is a fenti érveket, a jelenlegi kormánypártok a társadalom feje fölélt politikai és gazdasági alkut kötöttek.

Mit is jelent az egészségügyi reform?

Megszüntetik az OEP-et. Helyette tíz területi (megyei) alapon működő, egymással versenyző egészségpénztárt hoznak létre, ahol 49%-os (kisebbségi) tulajdont kapnának a profitérdekelt biztosítók.

Nem tisztázott még az a kulcskérdés, hogy az irányításban és a profit elosztásában miként részesednek a magánbiztosítók. Az sem világos, hogy mi a garancia arra, hogy ne „mazzolázzák ki” a jól fizető, egészséges ügyfeleket. Miért hatalmas baj ez?

- Mert a nemzetközi tapasztalatok szerint nem lehet megakadályozni teljes mértékben az ügyfelek közötti válogatást. Ehhez felhasználhatják az OEP-ben tárolt, eddig titkos egészségügyi adatainkat is (ki milyen ügyfél lehet, mekkora a biztosító kockázata az ügyféllel).
- **Mert az orvos helyett a biztosító dönt, ő fogja megmondani, hogy a betegellátásban milyen kezelést vagy gyógyszert finanszíroz.**
- Mert a döntéshozók bevallása szerint sem fog több pénz bekerülni a rendszerbe, sőt, forráskivonásra számíthatunk. A mi járulékaikat költik el a biztosítók működési költségeikre (irodahá-

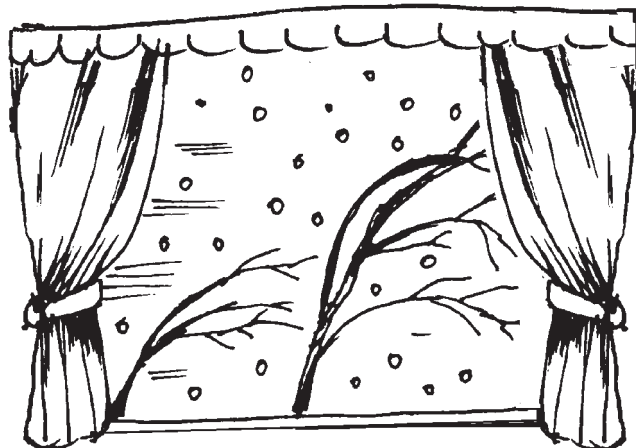
zaik fenntartására, munkatársaik kifizetésére), illetve saját maguk reklámozására (vagyis hogy minket, mint potenciális járulékbefizetőket, megnyerjenek).

- Természetesen a profitot is a mi járulékaiból „termelik ki”, azzal megfejelve, hogy a minisztériumból kikerült tervek szerint az állam garantálni kívánja a biztosítók profitjának bizonyos szintjét (persze az adófizetők pénzéből). Multinacionális cégekről lévén szó, az eddigi tapasztalatok szerint valószínűleg a megtermelt profitot kiviszik az országból.
- **Ha a járulékaiból mindezt fedezni kell, mennyi jut majd a betegek gyógykezelésére?**
- A döntéshozók is bevallották, hogy nem fog javulni a több-biztosítós rendszerben az ellátás minősége.
- A profitorientált biztosítóknak nem lesz érdekük a megelőzésre pénzt fordítani, mert az ügyfél akármikor odébbállhat a konkurenciához, ha az jobb ajánlattal kecsegteti.
- A szegényebb rétegek eddig alanyi jogon járó ellátása megkérdőjelezhető. Kettészakadhat az egészségügyi ellátás gazdag és szegényellátásra (ez is nemzetközi tapasztalat). **Magyarán szociális nyomor lesz felsőfokon.** Nem véletlen, hogy eddig huzakodtak a döntéssel.
- És akkor még nincs is szó arról, hogy mi is lesz január elsejétől azzal a többszázezer emberrel, akinek nem lesz érvényes TAJ száma. Megpróbálják ezeket az embereket nem fizető „csalónak” beállítani, de a legtöbb esetben nem erről van szó (nem bejelentett alkalmazott, alkalmi munkából élő, a munkanélküli segély rendszeréből kiesett stb.).
- Csökkenhet a szabad intézmény- és orvosválasztás lehetősége. A biztosítók meghatározhatják azt, hogy a Pénztár mit és hol finanszíroz, vagyis döntő, hogy az adott Pénztár kivel van szerződéses viszonyban (ez aztán a liberalizmus!).

Az új rendszer arra serkentheti az egészségügyi intézményeket, hogy a finanszírozás manipulálásával a kórházakat, rendelőket eladják. Ez az egészségügyi vagyon átjászásához vezethet.

Hogy miért is jó ez? Ezt a törvényeket esetlegesen megszavazó képviselőktől kell megkérdezni.

Összefoglalva: tanúi lehetünk az elődeink által létrehozott közvagyon magánvagyonná alakításának, illetve annak, hogy a befizetett közpénzek miként válhatnak magáncégek garantált profitjává. A több biztosító bevezetése jószerint csupán a pártelitnek mögött levő üzleti körök érdeke.

Azért küldtük a képviselőket a parlamentbe, hogy ennek te-remtsék meg a törvényi háttérét???

Mit tehet a NOE?

- Tárgyal (megtettük).
- Rendkívül sok munkával, szakértőket is bevonva javaslatokat tesz le az asztalra (megtettük).
- Tüntet (megtettük).
- A RÉSZTVEVŐ BIZTOSÍTÓTÁRSASÁGOK BOJKOTTJÁRA HÍV FEL (most ez következhet, de persze csak úgy, hogy a bojkottáló személyeket ne érje kár. Az egészségbiztosításból nem lehet kimaradni, mindenkinek szerződnie kell valamilyen biztosítóval; csak arról lehet szó, hogy bizonyos egyéb biztosításokat – pl. autóbiztosítást – ne tartsunk olyan biztosítótársaságnál, amelyik az egészségügy privatizálásában részt vesz. Figyeljétek a híradásokat!).

- Fogadóórájukon fel kell keresni a törvénytervezetet meg-szavazó képviselőket, és számon kell kérni döntésüket.

Nem lehet mindent piaci alapon, pénzben mérni. Az egészségügyet sem. Pedig drága dolog, fenntartásához nagyon sok pénz kell, ezért fizetjük extra magas járulékainkat. Családunk fenntartásához is pénz kell. De családjában nem ez a lényeg, hanem a szolidaritás, az egymás segítése. Pontosán igaz ez az egészségügyben is!

Miért kell ezt szétverni?!

Szabó Endre
elnök

*Őn szívesen hallaná az ügyeletes
orvostól: Sajnos egyszerű
meghűléshez már nem tudunk
kímenni, vegyen be lázcsillapítót,
és menjen el a házi orvosához?*

Az érdekképviselet eredményei

2006. május – 2007. október

1. Tavasztól kezdve **energiatámogatás**, eredmény, hogy már nem a gázórát támogatják, hogy többsávos, negatívum, hogy egyedi jövedelemteszt alapján mérik, és hogy kimaradt, aki nem gázt vagy távfűtést használ. Harcolunk érte, hogy minden energiafajta esetében kaphassanak megfelelő támogatást a rászorulóknak, a gyermekes családok, valamint hogy méltányosan támogassák az energiamegtakarítás érdekében elvégzendő műszaki megoldásokat.
2. Vita nélkül emelték a **családi pótlékot**, nagyobb %-os mértékben, mint a többi szociális ellátást. Az emelés mértéke még mindig nem a gyerekek, ill. gyermekes családok fogyasztói áremelkedéséhez alkalmazkodik.
3. Vita nélkül emelték a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** jövedelemhatárát. Reméljük, sikerül emeltetni az ingyenes étkezésre jogosultak életkori határát, valamint az évenkénti kétszeri segély összegét. A NOE vívta ki, hogy egyáltalán van készpénzsegély, és külön is pozitívum, hogy évente kétszer.
4. Alapellátásért a beutalási rend betartásával nincs **vizitdíj** és **kórházi napidíj** kiskorúaknak és ifjúság-egészségügyi ellátásban részt vevő nagykorú tanulóknak. Nem kell fizetnie a 14 éven aluli gyermeke mellett kórházban tartózkodó szülőnek sem.
5. Iskolaváltás idejére mentesítés a „**potyautas-járulék**” (TB-járulék fizetése) alól.
6. Felsőoktatási Kerekasztal – negatívum, hogy általános lett a **tandíj**, pozitívum, hogy a doktori képzésben és a felsőfokú szakképzésben nincs tandíj, államilag támogatott képzésben anyáknak és középiskolás korukban védelemben vetteknek nincs tandíj-fizetési kötelezettségük, nagycsaládosoknak olyan részletfizetési lehetőségük van, ami a szociálisból kijön, és a kieső családi pótlék pótlására van alapösztöndíj a tanulmányi ösztöndíj nélküli félévben legalább az ún. rászorulóknak.
7. **Utazási kedvezmények**: a nagycsaládos kedvezmény megmaradt, a környéki diákberletárak emelkedése mérsékeltebbé vált, a kedvezmények csökkentése szolidárisabb, a lakás és a tanintézmény közötti berletre kedvezmény-növekedés van.

8. A **GYET melletti gyermekintézmény-igénybevételi szabályok** azonnali (2 héten belüli) maximális enyhítése rendeleti szinten addig is, amíg a törvény módosítására nem nyílik lehetőség. Reméljük, hogy hamarosan sikerül módosítani a törvényt is.
9. A nagycsaládos **ingyenes tankönyvellátás** megőrzése, következetesebb végrehajtása.
10. A **zeneiskolák** normatív támogatása szintén megmenekült.
11. A Magyar Nemzeti Üdülési Alaptól nagycsaládos-**üdültetési** lehetőség elérése, negatívum, hogy csak csekély kör számára (hetedére sorvadt forrásból).
12. Rendszeresen meghívják a gyakran formális **érdekegyeztetésekre**, amelyeknek némelyikén általában csak részletkérdésekben ugyan, mégis előrelépést is el lehet érni.
13. A legkülönbözőbb bel- és külföldi **szakmai és civil szervezetek, politikai pártok** meghívják a konferenciáikra, fórumaikra, ott és a sajtóban is tekintélynek örvendünk.
14. **Nemzetközi** szinten is tekintélye van a NOE-nak, képviselőinket komoly tisztségekre választják meg, rendszeresen hívnak előadni.
15. **Szakemberek** szívesen dolgoznak ingyen a NOE-nak. NOE-s tanulmányokat, cikkeket szinte mindenütt szívesen fogadnak, közölnek, megfelelő szakmai színvonalúnak találják.
16. A **köztársasági elnök úr** a legkülönbözőbb kérdésekben kikéri a véleményünket, érdeklődik a tapasztalataink (legutóbb az oktatásról kért és kapott helyzetjelentést).
17. Legutóbbi **alkotmánybírói** beadványok: lakásügyi jogszabályok; potyautas-járulék.

*Őn szívesen hallaná orvosától:
Sajnos a professzor úrhoz
nem tudom beutalni.
A friss szakvizsgás kollegina
is nagyon kedves...?*

Használati utasítás képeslaphoz, levélhez

Kedves Tagtársak!

Mint azt Ti is tapasztaltátok, sajnos hiába minden érv, hiába minden tiltakozás, demonstráció, a kormány elszántan dolgozik a több-biztosítás rendszer bevezetésén.

Amikor a törvénytervezet a parlament elé kerül, minden egyes képviselőnek szavaznia kell arról, hogy támogatja vagy elveti az egységes társadalombiztosítás szétverését.

A NOE Levelek közepén **nyolc képeslapot** találtak. Ebből egyet küldjete el választóköri körzetek országgyűlési képviselőjének. Kérjük, a megmaradó képeslapokat adjátok oda olyan rokonnaitoknak, barátaitoknak, ismerőseiteknek, akik hozzátok hasonlóan tiltakozni kívánnak a több-biztosítás rendszer bevezetése ellen.

Tegyük ezzel is világossá a képviselők számára: őket nem a frakciófegyelem, hanem választóik akarata kötelezi!

Kellően magabiztos NOE-tagok jól teszik, ha személyesen is elmennek a kormánykoalícióhoz tartozó képviselőjük fogadóórájára, és arra kérik őket, hogy választóik akaratát képviseljék. A beszélgetéshez érveket a mostani NOE Levelek Érdekvédelem című rovatának cikkeiben, valamint az oldalakon elhelyezett „sárga cédulákon” találtok.

Figyelmetekbe ajánljuk azt a mások által már kezdeményezett akciót, miszerint minél többen forduljanak levéllel olyan biztosító társaságokhoz, amelyekkel üzleti kapcsolatban vannak, és próbálják őket visszatartani attól, hogy a TB-be beszálljanak. Ehhez **külön lapon találtok egy mintalevelet**. Ez a levél megtalálható a www.tbmentok.net honlapon is, és ott egy ezzel azonos célú aláírásgyűjtő akcióhoz is lehet csatlakozni.

Török Ádám
főtítkár

Építményadó

Figyelem! Nem ingatlanadó, hanem érték alapú helyi adó: építményadó!

A parlamentben már be is van nyújtva az adócsomag, amiben helyet kapott a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény pár paragrafusának alig észrevehetően kis terjedelmű módosítása. Ez 2009-től megszüntetné a m²-enkénti, rögzített Ft-összegű adózást, kötelezővé tenné az (önkéntesen megállapított) érték alapú építményadóztatást lakásokra is (az ennek megfelelő helyi rendeletek megalkotására a települések 2008-ban kapnának lehetőséget).

Törvényben biztosított haladékokat csak az kapna, aki 65 éven felüli vagy legalább 67 %-os (III. rokkantsági csoportba tartozó) munkaképesség-csökkenést tud igazolni, feltéve, ha a vele együtt lakó hozzátartozói is ugyanilyen állapotúak. Adómentes lenne a szükségellakás és a (nem üdülőhelyi) komfort nélküli lakásból max. 100 m², függetlenül a benne lakó személyek számától és attól is, hogy ilyenre építési engedélyt nem is lehet kapni.

A törvény-előterjesztés egyetlen m² mentességet sem ír elő még kiskorú gyermekekre sem, igaz, a helyi önkormányzatoknak megengedi mentesség megállapítását az eltartottakra, a jövedelmi viszonyokra vagy a hiteltörlesztési kötelezettségre tekintettel. Már ha ilyen luxust megengedhet magának a helyi költségvetés, de a törvény mindezt kizárólag a helyi önkormányzat döntéshozóinak szemléletétől teszi függővé. Az önkormányzatnak a törvény 7. melléklete viszont megszabná, mekkora m²-enkénti minimális forgalmi értékkel kell számolnia.

Pl. egy 100 éve sokemeletes házban egy 26 m²-es földszinti sötét, udvari vizes, salétromos szoba-konyhás félkomfortos lakásra, ha az a II. kerületben fekszik, a tényleges forgalmi értékénél is nagyobb számított építményadó-alapot lenne kötelező kalkulálni, és legalább évi 39.000, azaz havi 3.500 Ft (a félhavi vérnyomás-csökkentő gyógyszer árát elérő) adót kellene utána fizetni.

Az is teljességgel abszurd, hogy még egy rendszeres szociális segélyre vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult két-háromgyermekes családnak is, ha egy XI. kerületi 50 m²-es

panellakásban lakik, legalább évi 43.750, azaz havi 3.645 Ft (kb. a havi gázszámlájukkal egyenlő) összegű építményadót kelljen fizetnie.

De ha a 7 kiskorú gyermeket eltartó – összesen 9 fős – család a XII. kerületben lakik egy 4,5 szobás (tehát, a minimális lakásigényüket kielégítő) 140 m²-es lakásban, vagyis fejenként 15,56 m²-en, hiába jogosultak rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, építményadó formájában legalább évi 210.000, azaz havi 17.500 Ft-ot kellene fizetniük azért, hogy fedél van a fejük felett, ami legalább havi két pár olcsó gyerekcipő árával egyenlő elvonás. De ha az önkormányzati rendelet magasabb m²-értékkel számolna, e tehernek akár a kétszeresénél is több lehetne az építményadójuk.

Az érték alapú építményadó maximális mértéke lakásra 0,5 % lenne, ami egy 20 millióra becsült lakás esetében évi 100.000 Ft. Ez egy nagycsaládos gyerek fél évi családi pótlékának vagy egy anya 4 havi GYES-ének a visszavonásával (vagy az adott ingatlan ilyen nagyságú megterhelésével) LENNE egyenlő.

Akkor, ha nem közölnének határozottan az országgyűlési képviselőkkel, hogy ilyesmit ne szavazzon meg.

Egy törvény mindig a hatalom értékrendjét tükrözi: elvárjuk, hogy ez a társadalom értékrendjének ne mondjon ellent, és törvényben biztosítson építményadó-mentességet fejenként X m² alapterületre akkor is, ha kötelezően érték alapúvá változtatnák a lakások adóztatását.

Ha ez a mentesítés nem kerülne bele a törvénybe, akkor kompenzációként a minimális lakáshasználat mértéke és az átlagos lakásárak szerint évi sokezer forinttal meg kellene emelni a fejenkénti családi pótlékot, a gyermekgondozási és ápolási ellátásokat, a segélyeket, valamint feltölteni a hajléktalanság megelőzésére és a hajléktalan-ellátást szolgáló alapokat, továbbá súlyos összegekkel kiegészíteni a jelzáloghitelezéssel foglalkozó bankokat. Keressétek fel az országgyűlési képviselőket!!! Sürgős!!!

Morvayné Bajai Zsuzsanna

Tankönyvtámogatás

Az iskolaév kezdetekor égtek a telefonvonalak a NOE Titkárságon. Rengeteg visszajelzés érkezett a nagycsaládosok ingyenes tankönyvellátásával kapcsolatban. Több helyről érkezett olyan hír, hogy a nagycsaládosok nem kapták automatikusan az ingyenes tankönyvet. Elnökhelyettesünk, Morvayné Bajai Zsuzsanna a minisztérium illetékeséhez fordult, akitől az alábbi választ kapta.

Ilyen leveleket általában nem szoktunk a NOE Levelekben lehozni. Most mégis megteesszük, mégpedig azért, hogy ha valakinek problémája adódik az ingyenes tankönyvellátással, akkor erre tudjon hivatkozni.

Ifkó M. Judit

Tisztelt Elnökhelyettes asszony!

A nagycsaládos gyermekek ingyenes tankönyvellátásával kapcsolatos kérdéseire válaszolva – a szakterületekkel egyeztetve – az alábbiakról tájékoztatom:

1. A jogosultak és a jogosultság igazolásának feltételei:

A tankönyvpiac rendjéről szóló törvény 8. §-ának (4) bekezdése értelmében

„Az iskolai tankönyvrendelésnek biztosítania kell, hogy... a naplali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő minden olyan tanuló részére, aki

- tartósan beteg,
- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar),
- három- vagy többgyermekes családban él,
- nagykorú és saját jogán családi pótlékra jogosult,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésre (normatív kedvezmények).”

A normatív kedvezményre való jogosultság igazolásához az alábbi okiratok bemutatása szükséges:

- a családi pótlék folyósításáról szóló igazolás;
- tartósan beteg tanuló esetén szakorvosi igazolás,
- a sajátos nevelési igényű tanuló esetén a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye;
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény esetén az erről szóló határozat.

A családi pótlék folyósításáról szóló igazolásként el kell fogadni a bérjegyzéket, a pénzügyi számlakivonatot, a postai igazolószelvényt. (23/2004. OM rendelet 22. § (2)-(3) bek.)

2. A felsőoktatási intézményben tanuló gyermekek vonatkozásában alkalmazandó eljárás:

A tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdése, illetve az itt hivatkozott, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény családi pótlékról szóló II. fejezete (12. §) értelmében az első egyetemi vagy főiskolai szintű alapképzésben részt vevő, rendszeres jövedelemmel nem rendel-

kező hallgató a családi pótlékra nem jogosító, de a gyermekszám-ba beszámító gyermeknek minősül. Amennyiben a három- vagy többgyermekes család egyik gyermeke ilyen képzésben részt vevő hallgató, úgy a közoktatási intézményben tanuló gyermekek jogosultak az ingyenes tankönyvtámogatásra.

A tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 23/2004. (VIII. 27.) OM rendelet 22. § (2) bekezdése alapján a szülőknek a támogatásra való jogosultságát igazolniuk kell – a jogosultságtól függően családi pótlék folyósításáról szóló bérjegyzékkel, pénzügyi számlakivonattal, vagy postai igazolószelvényvel – az iskola felé. Az igazolást az ingyenes tankönyvellátás iránti igényük benyújtásával egyidejűleg kell bemutatni.

Ha azonban az igényjogosultság a tankönyvtámogatás igénylését követő időpont után áll be – mint az lehetséges abban az esetben, ha a nagycsaládban élő egyik gyermek a fenti képzésre nyert felvételt –, az iskola a tankönyvek kölcsönzésével, a napköziben, tanulószobán elhelyezett tankönyvek rendelkezésre bocsátásával teljesítheti az igényt. (2001. évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről, 8. § (7) bek.)

Az iskola által ilyen esetekben követhető másfajta eljárásra – pl. ellenérték befizetésére / visszafizetésére – vonatkozó rendelkezést a jogszabály nem tartalmaz. A 23/2004. (VIII. 27.) OM rendelet 23. § (5) bekezdése alapján ugyanakkor a tankönyvrendelés elkészítésének rendeletben nem szabályozott kérdéseit az iskola szervezeti és működési szabályzatában kell meghatározni.

A 2001. évi 6. § (2) bekezdése továbbá a megfelelő tájékoztatáshoz való jogot és az érdekvédelem lehetőségét kívánja biztosítani azzal, hogy előírja: az iskola igazgatója az iskolaszéket, az iskolai szülői szervezetet, valamint a diákönkormányzat véleményét is kikéri a tankönyvtámogatás rendjének meghatározásához.

3. A nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott – pl. dyslexia – gyermek jogosultságának igazolása:

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott gyermekek 2007. január 1-jéig a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121. § (1) bekezdésének 29) pontja alapján a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók (korábbi elnevezéssel: fogyatékos) körébe tartoztak és sajátos nevelési igényű alapozza meg az ingyenes tankönyvellátásra való jogosultságukat.

Sajátos nevelési igényt kizárólag a szakértői és rehabilitációs bizottság állapíthat meg komplex – orvosi, pedagógiai, pszichológiai – vizsgálat alapján. A nevelési tanácsadó – tehát nem az iskola –, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a megismerési funkciók tartós és súlyos rendellenessége áll fenn, kezdeményezi a szakértői bizottság vizsgálatának kérését.

A nevelési tanácsadó feladata a tanulási nehézség megállapítása vagy kizárása, erről szakvélemény készítése, mely azonban sajátos nevelési igényt nem állapíthat meg, így szakvéleménye a sajátos nevelési igényhez kapcsolódó jogosultságok igénybevétele sem alapozza meg, erre a szakértői bizottság szakvéleménye jogosíthat.

4. A munkafüzetek ellenértékének kifizetésére vonatkozóan:

Tankönyvnek az a könyv minősül, amelyet jogszabályban meghatározottak szerint tankönyvvé nyilvánítottak (2001. évi XXXVII. tv., 28. § (1)). A tankönyvekről a hivatalos tankönyvjegyzék (www.tankonyv.info.hu) nyújt tájékoztatást. A törvény 8. § (4) bekezdésében foglaltak alapján az arra jogosultak számára a tankönyveknek ingyenesen kell rendelkezésre bocsátani (normatív kedvezmények), a normatív kedvezmények biztosításáért az iskola igazgatója felel.

5. Amennyiben az ingyenes tankönyvtámogatás biztosításának eljárását jogszerűtlennek tartják:

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 95/A. § (4) és (6) bekezdése alapján az oktatás ingyenességére, a tankönyvek és más tanulói felszerelések biztosítására vonatkozó rendelkezések meg-

tartását az Oktatási Hivatal hatósági ellenőrzés keretében vizsgálhatja és a feltárt szabálytalanság megszüntetése érdekében eljárást kezdeményezhet a közoktatási intézmény vezetőjénél, illetve a jegyzőnél.

Ezzel a lehetőséggel a település, illetve az intézmény megnevezése esetén tud élni a panaszos.

Őszintén remélem, hogy a fentiekkel segítséget tudtam nyújtani Önnek és az információ hozzájárul a szülők által felvetett problémák megoldásához.

Budapest, 2007. szeptember 21.

Üdvözlettel:

Kajtárné Botár Borbála sk.,
miniszteri főtanácsadó

Kismamabérlet

A Fővárosi Közgyűlésnek hamarosan döntenie kell arról az indítványról, hogy a gyermekgondozási ellátáson lévők a nyugdíjassokkal vagy a tanulókkal azonos kedvezményű BKV-bérlet vehessenek. Ezt a NOE évek óta kéri, mivel a nettó GYES és GYET (24.824 Ft/hó) még az öregségi nyugdíjminimumnál is kisebb összeg. A felnőtt BKV-bérlet (7.350 Ft) ennek 30 %-a! Aki segíteni akar a nyomásgyakorlásban, látogasson el a www.kismamabérlet.hu honlapra, ahol szavazásra van lehetőség!

Ez a kezdeményezés – ha sikert ér el – sajnos csak a Budapesten rendszeresen közlekedő szülőknek fog könnyebbé jelenteni.

A következő lépés a gyerekjegy lehetne, ami a bérlet nélkül, alkalmilag közlekedőknek, köztük a vidékieknek is nagy könnyebbé lenne.

A kezdeményezéshez a Bábászövetség is csatlakozott, akik a következő levéllel fordultak a Közgyűléshez:

Tisztelt Fővárosi Közgyűlés KDNP frakció!

Az Országos Bábászövetség nagyszerű kezdeményezésnek tartja a kismama-bérletet, így teljes egyetértését kifejezve csatlakozik a támogatói körhöz.

A csökkenő szülésszám és népességfogyás „hazájában” különösen fontos minden alkalmat megragadni a gyermeket vállalók támogatására; fontos, hogy a kormány minden eszközzel, kifejezze megbecsülését azon családok iránt, akik a nehéz gazdasági helyzetben gyermek nevelésére vállalkoznak.

Méltányosnak tartanánk, ha Budapesten is – hasonlóan a már

példát adó városokhoz: Kaposvárhoz, Sopronhoz, és Szolnokhoz – az ingyenes utazási lehetőség lenne elérhető a családok számára, sőt a nagycsaládok – hasonlóan a MÁV közlekedéshez – jelentős kedvezménnyel utazhatnának Budapest városán belül is.

Jelenleg ugyanis az a helyzet, hogy egy 3-4 gyermekes család 20-40 km-es vonzaskörzetből párszáz forintért retúr jegyet vásárolhat a családjának pl. Budapestre, ám ha a városon belül is közlekedni szeretnének, akkor egyetlen családtag egyetlen BKV vonaljegye lehet, hogy többre kerül, mint amennyiért 5-6 személy elutazott a fővárosba. Ha pedig úticéljuk eléréséhez esetleg több járműre is fel kell szállniuk, akkor már kisebb vagyont kell kifizetniük.

Hogy miért írom le mindezt? Azért, mert egy kismama sosem csupán egy tagja a társadalomnak, hanem elsősorban egy család része. S ha a család együtt utazik, akkor könnyen kifordított helyzet áll elő azzal, ha az anyuka ingyen, az iskoláskorú gyermekek diákkedvezménnyel, az apuka pedig teljes áron kell, hogy utazzon. Hiszen az egy főre eső jövedelem az apára nézve sem magasabb az adott családban, mint az édesanyára számítva.

Ezért azt javasoljuk, hogy a 3-4 vagy ennél több gyermekes családok esetén a GYES-en (GYET, GYAS, TGYÁS) lévő kismamát illető kedvezmények automatikusan terjesztődjenek ki az egész családja számára, valamint a nagycsaládok szintén részesüljenek ebben a kedvezményben attól függetlenül, hogy az anya GYES-en van, vagy dolgozni kényszerül.

Üdvözlettel:

Vincze Krisztina
elnök

*Ön szívesen hallaná a
kórházban: A diéta drágább,
kiegészítő biztosítást kell kötni
rá, bár éppenséggel
külön is fizethet?*

Már életbe lépett helyi utazási kedvezmény

A BKV Zrt. egyik tagtársunk érdeklődésére megerősítette, hogy a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet értelmében az emelt családi pótlékban részesülők a helyi közlekedésben 100%-os bérletkedvezményre jogosultak, illetve velük egy fő kísérő ingyenesen utazhat.

Régióközpontjaink

Észak-Alföldi Régiós Iroda

4150 **Püspökladány**, Kodály Zoltán u. 4.
Szilágyiné Kerekes Margit
Tel./fax: 54/450-009, 70/776-0877
Nagyné Papp Eszter 70/611-6182
 e-mail: plncse@netroller.hu

Dél-Alföldi Régiós Iroda

5900 **Orosháza**, Szabadság tér 3., III/4
Benedek Szilvia
Tel.: 68/473-965, 70/332-3509
 e-mail: neo91@citromail.hu
 Nyitva: hétfő: 8-12, szerda: 14-18,
 csütörtök: 14-16, péntek: 8-12 óra
 Raktár: Orosháza, Győri Vilmos tér 1.
 Nyitva tartás: kedd: 8-12, csütörtök: 16-18 óra

Közép-Dunántúli Régiós Iroda

8000 **Székesfehérvár**, Sziget u. 39.
Farnady Judit
Tel.: 22/505-276, fax: 22/505-275, 30/270-4521, 70/332-3513
 e-mail: szena@szena.hu
 honlap: www.szena.hu
 Nyitva tartás: hétfő - kedd - szerda
 délelőtt: 9-12 óráig.
 csütörtök: 14 - 16 óráig.
 Adományosztás:
 szerdánként 9 - 12, 15 - 17 óráig.

Közép-Magyarországi Régiós Iroda Monor-Üllő

Fazekas Violetta (adományközvetítés),
 Üllő

Tel.: 70/934-33-39

e-mail: faviol@freemail.hu
Vitálné Malik Judit (adminisztrációs ügyek), Monor
Tel.: 70/934-33-40
 e-mail: juveno@citromail.hu

Dél-Dunántúli Régiós Iroda

7622 Pécs, Nagy Lajos király út 9.
dr. Farkasné Székely Kamilla
Várdainé Kiss Krisztina
Tel.: 72/520-568, 70/332-3514
 E-mail: noepecs@pphf.hu
 Nyitva tartás: hétfő 15-17,
 kedd: 9.30-10.30,
 szerda: 15.30-16.45,
 péntek: 9-11 óráig

Médiafigyelés a Dél-dunántúli régióban

Nagycsaládos egyesületeink, csoportjaink találkozóin évek óta rendszeres téma a média ártalmas hatása. Mint köztudott, három döntő hatástényező befolyásolja gyermekeink lelki és érzelmi fejlődését: a **család**, az **iskola** és a **média**. Fontos lenne, hogy ez a három egyforma értékrendet sugalljon, s nevelésük ne ellentmondó és egymást kioltó legyen.

A jövő családjai és gyermekeink miatt érzett felelősség és aggodalom késztette a Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesület tagjait arra, hogy hosszabb távú műsorfigyelést végezzenek, s a családi és általános emberi értékekkel ellentétes megnyilvánulások ellen a NOE-val együtt tiltakozzanak.

A vizsgálat végső célja az, hogy a TV-csatornák műsorszerkesztői figyelembe vegyék a gyermekeiket nevelő szülők véleményét, s ne kizárólag a profit mértéke legyen a döntő szempont. Fontos lenne, hogy párbeszéd alakuljon ki a családok és a műsorokért felelős szerkesztők között. Sok szülő szívesen venné, ha örömmel engedhetné gyermekeit a képernyő elé, ahol jót és hasznosat tanulhat.

Az önkéntes médiafigyelők négy adó műsorait szemlézték. Az RTL Klub, a TV2, a Duna TV, illetve az MTV1-es csatorna műsorait hat szempont szerint vizsgálták: erőszak, szex, fogyasztásra ösztönzés, rossz családkép, nem létező megoldások problémákra, illetve egyéb negatívumok.

Az **RTL Klub** csatorna három fő negatívuma az erőszakosság, a családelellenesség, illetve a fogyasztásra ösztönzés volt. A negatívumok listáján a „legtöbb pontot” a reklám és két kora délutáni show-műsor kapta. Az önkéntes médiafigyelők „hivatalos” pontrendszeren túl rengeteg személyes megjegyzést dokumentáltak: sokan sérelmezték a műsorokban látható fegyverhasználatot, a trágár beszédet, a sokkoló, félelmet keltő jeleneteket, a szexualitás nyílt és ízléstelen bemutatását. Felmerült a gyanú, hogy a vizsgált időszakban egyes műsorok tartalmuk miatt jogszabályt sértettek.

A **TV2** csatornán az egyéb negatívumok és az erőszakosság volt a két kritikus pont, amit az önkéntesek megjegyeztek. Sokan panaszkodtak a trágár beszédre, ami ennél a csatornánál volt a legmarkánsabb negatívum.

Az **MTV1** műsorai a szemlélők véleménye szerint fogyasztásra serkentőek és erőszakosak. A kulturálatlan nyelvhasználat és a negatív családkép az önkéntes médiafigyelők szerint erre az adóra is jellemző. Ennek a csatornának a műsorai kapcsán is felmerült a jogszabálysértés gyanúja.

A **Duna Televízió** volt a vizsgált adók közül talán a leginkább „családbarát”. Sajnos azonban kevés adat érkezett be ahhoz, hogy a vizsgált adatok összehasonlíthatóak legyenek a többi televízió műsoraival.

A médiafigyelés tanulságai elszomorítóak: legaggasztóbb, hogy megengedhetetlen mértékben férközött be az erőszakosság és a családelellenesség ábrázolása a televíziós adások tartalmába, és ez sajnos a gyermekek számára kitüntetett időszakban sugárzott adásokban is fellelhető.

A csatornák közötti verseny a gyermekműsorok terén is érezhető, de a televíziókban sugárzott mesék sem a gyerekek lelki fejlődését segítik elő. A mesék szinte kizárólag rajzfilmek, és rájuk az erőszak a legjellemzőbb. Nem a mese tanulsága a lényeg, hanem a képi megjelenés, hang- és fényeffektusok uralják a történetet. Gyakran öncélúan félelmet és ijedséget keltő figurák negatív viselkedési mintákat sugallnak. Azok a gyermekek, akik ilyen akciójellelű, erőszakos alkotást látnak, hasonló izgalmakat keresnek majd felnőtt korukban is, és könnyebben válnak az akció- és horrorfilmek nézőivé.

Joggal várhatjuk el, hogy érdemi változás történjen a televíziós csatornák műsorstruktúrájában. Ezt erősíti a médiahatóság gyermekeknek készült műsorokra vonatkozó elemzése, amely megállapítja, hogy a gyermekműsorok számos esetben a gyerekekre ártalmas tartalmakat hordoznak, illetve szignifikánsan növelik mind a fizikai, mind a verbális agresszió előfordulásának valószínűségét.

Nagy felelősség hárul tehát a családokra, hogy kiépítsenek bizonyos szűrőket, amelyek alkalmazásával a gyerekek immunisá válnak a káros médiatartalmakkal szemben.

Összeállította a Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesület

Virágzik az érdi „Ága-Boga”

A 2006 őszen néhány családdal megalakult érdi nagycsaládos csoport – mely tavasszal az *Ága-Boga* nevet vette fel – idén tavasztól számos nagyszerű programot szervezett egyre bővülő számú, jelenleg 110 tagcsaládjának.

Márciusban Érd egyik természetvédelmi területét takarítottuk, majd áprilisban a Téka együttes tartott nagy sikerű táncházat kicsiknek-nagyoknak.

Emlékezetes volt a gyereknaphoz kapcsolt június eleji Családi nap a Földrajzi Múzeum szép kertjében. Mindenki jókedvvel vett részt a Görömbő kompánia táncos-zenés-mesés játszóházán, élvezte Néder Norbert báb-színházát, a zenei koncerteket, kézműves foglalkozásokat, moldvai táncházat, egyáltalán, a nyár ele-

ji napsütést és az egymással való találkozás, beszélgetés lehetőségét. A gyerekíjásztól néhány lurkót meg elzavarni sem lehetett...

Az *Ága-Boga* csoportban önkéntes segítőinkkel rendszeressé váltak az adományosztások: joghurt, müzli, tészta, ruhák volt a kínálat. Tagjaink szerveztek nyáron nagy tételben gyümölcs (málna, barack) beszerzéseket.

A csoportnak van internetes levelezőlistája, honlapja és fóruma is, így gyorsan tudunk egymás között információt cserélni, hírt adni eseményekről.

Augusztus végén, már a közelgő tanévkezdés jegyében is, újra tartottunk családi napot a Múzeumkertben. A megjelentek (mintegy 200 fő) füzetsomagokat vihettek haza, ruhaneműket csereberélhettek, de volt táncház a kisebbeknek, és az íjászat sem maradt el.

Egyik tagtársunk nagyfiával nyáron magashegyi expedícióra vett részt a Pamír hegységben, amiről vetített képes előadást tartott nekünk.

Szeptember közepén a helyi „Tekergők” kerékpáros egyesület „Érd körbe”-biciklizésén majd félszáz érdi polgár nyomta a pedált. A kerekedésben, de természetesen a frissítők, zsiroskenyerek osztásában is részt vett az *Ága-Boga*.

Terveink szerint a most már 600 főt képviselő csoport szeptember végén egyesületté alakul, és már annak keretei között tartja az október 13-ára tervezett nagy táncházat, más helyi egyesülettel együttműködve az induló „Szülősulit” előadásorozatot, valamint a karácsony előtti évszázó rendezvényt.

Hamar József

Családi nap Homokszentgyörgyön

Egyesületünk a nyarat pihenés mellett a 20 éves évforduló megtartásának szervezésével töltötte. Augusztus 18-án tartottuk az ünnepséget családi nap keretében. A gyerekek tollast, ugrálókötelet, focit hoztak. Nagy örömmel rajzolták saját maguk az ünnepi feliratot, és szorgoskodtak az aszfalrajzolásban is. A résztvevők lufit, csokit, cukrot kaptak.

A nagyobbak szívesen segítettek a szülőknek az ebédet elkészíteni, ami virslis paprikás krumpli és lecsó volt. Az anyukák még pogácsát, süteményt és üdítőt is hoztak, amivel az ebéd elkészültéig csillapították az éhséget. A nap fénypontja a gyerekek kedvence, a gyümölcstorta volt, amelyből hármat is elfogyasztottak.

Minden résztvevő jól érezte magát, bár a nap végére egy kicsit mindenki elfáradt.

A képek elkészítésében segítségünkre volt az ifjú alpolgármester, aki megígérte, hogy az őszi találkozóra is elkísér bennünket, ha ideje engedi.

Ezúton köszönjük a segítséget azoknak, akik adományaikkal hozzájárultak ahhoz, hogy jól sikerüljön ez a számunkra fontos ünnep.

Gyertyás Jánosné
a Homokszentgyörgyi N.E. elnöke

*Őn szívesen hallaná orvosától:
Ex, sajnos, nincs benne
a biztosításában?*

Nyári tábor Várpalotán

Örömmel számolunk be az első nyári táborunkról, amit augusztus 13-18. között rendeztünk meg 26 gyerek és 4 felnőtt részvételével. A gyerekeket koruk szerint 2 csapatba osztottuk. Mindenki nagyon jól érezte magát, igyekeztünk a programokat a gyerekek kívánságainak megfelelően alakítani. A hétfői nap a csapatbeosztással, egymás megismerésével, a csapatnevek, csapatzászlók elkészítésével és a csapatindulók megtanulásával telt. Kedden meglátogattuk a pétfürdői tüzoltóságot. Minden kérdésünkre választ kaptunk, és kipróbálhattuk, milyen is a tűzoltás. Ebéd előtt kincsvadászatot tartottunk, majd délután megmutattuk – a felnőttek is! – Ki mit tud? A napot fagyizással és játszótéri programmal zártuk.

Szerdán a jó időnek köszönhetően sportoltunk a pétfürdői pályákon: teniszeztünk, fociztunk, kosaraztunk, sorversenyeztünk és tekéztünk. Mindenki kellemesen elfáradt (a felnőtteknek másnapra izomlázuk is lett). Levezetéképpen aszfaltrajz-versenyt rendeztünk. Csodálatos rajzok születtek!

A csütörtöki napunk nagyon mozgalmas volt: délelőtt a pétfürdői kertbarátkör vezetősége csatlakozott hozzánk, és erdei vetélkedőn vettünk részt. Voltak gyűjtős-, rajzolás-, beugratos-, teszt-, ügyességi- és sportfeladatok. Mire mindenki teljesítette a feladatsort, megérkezett az ebéd, és ellátogatott hozzánk a Family Frost autója is. A finom ebéd és a fagyizás után sietnünk kellett, mert 14 órakor várt már minket a különbusz. Budapestre mentünk egy fan-

tasztikus cirkuszi előadásra.

Pénteken moziban voltunk, játszóházaztunk, és kicsit szomorúan vártuk a búcsúzkodást. Ebéd után a táborvezetőség elkészítette a gyerekektől, majd a Nyári Mikulás-lány segítségével kiosztottuk az okleveleket és a kisebb-nagyobb ajándékokat. Támogatóinknak köszönhetően senki sem távozott üres kézzel. Mindenki gazdagabb lett legalább egy kis finomsággal és sok új barátsággal.

Szombaton fakultatív program volt: ezen a gyerekek családtagjai is részt vehettek. Itt is versenyeztünk, és igyekeztünk kitölteni az egész napot. Túl sok programot nem kellett kitalálnunk, mert a sok medence és csúszda maximálisan lekötötte a gyerekeket.

Nagyon örülök, hogy megvalósult az egyik álmunk, és bízunk benne, hogy lesz folytatása.

A táborvezetőség nevében sok köszönet a szülőknek és a támogatóinknak!

Jakabné Rác Ildikó

Az Életfa Egyesület kirándulása

A mosonmagyaróvári Életfa Egyesület minden nyáron vagy kora ősszel szervez egy kétnapos kirándulást tagjainak. Hol a NOE őszi családi napjával kapcsoljuk egybe, hol más vidékre látogatunk. Az idén csak ide a szomszédba ugrottunk át, ugyanis július 28-29-én Pozsonyban és környékén töltöttünk két felejthetetlen napot. Évek óta baráti kapcsolatban vagyunk a szlovákiai magyar családszervezet képviselőivel, most ők találták ki számunkra a szép és emlékeztető programot. Reggel 9 felé értünk Pozsonyba, ahol már várt minket Sallay Teri és családja, valamint egy idegenvezető, aki mindkét napot velünk töltötte, és nemcsak a látnivalókat ismertette, hanem mindenben segítségünkre volt. A délelőtti folyamán bejártuk Pozsony történelmi belvárosát, megnéztük a várat, és megcsodáltuk a Prímás Palota látnivalóit, különösen a 17. századból származó, ma is ép falikárpitokat. A szép, de fárasztó városnézés után jólesett leülni a pozsonyi magyarok találkozóhelyének, az úgynevezett Casinónak a gyönyörű, mediterrán helyeket idéző udvarán, ugyanis itt ebédeltünk. A mediterrán udvarhoz illően egy kicsit sziesztáztunk, aztán elindultunk a dévényi várhoz. Meghallgattuk a történetét, bejártuk a várat (várromot), és megnéztünk egy kelta harci bemutatót is a vár alatt felállított sátraknál. Mielőtt elindultunk volna a vöröskői vár közelében levő szálláshelyünkre, még sétáltunk egy kicsit Pozsonyban, fagyiztunk, ami nagyon szórakoztató volt, ugyanis egy ördögös fiatalember mérte a fagyit, mindenféle trükkökkel fűszerezve (volt, akinek a tölszér hegyes végére ültette a gombócot, vagy éppen feldobta a levegőbe, mint a háziasszony a palacsintát, és úgy pottyantotta a tölszérbe, meg voltak egyéb fogásai is). A szállásunkon finom vacsora várt minket, valamint Tóth Attila és családja – na meg a tangóharmonikája – a Nyitra megyei Kolonból. A koloniakkal is több éves baráti kapcsolatban vagyunk, voltak kölcsönös látogatások, közös

programok. Attilának most a mi kedvünkért jöttek el ide, hogy találkozhatunk. Vacsora után előkerült a harmonika, valamint egy kis bor, a gyerekeknek szörp, és éjfélig énekelgettünk, beszélgettünk.

Vasárnap két érdekes, de fárasztó program várt ránk. Először a vöröskői várat jártuk be, de nem csak úgy átszaladtunk rajta, hanem mindent aprólékosan megnéztünk, emeletől a pincéig, lelkes idegenvezetőnk alapos magyarázatát hallgatva.

Ezután a következő program a Driny cseppkőbarlang meglepetése volt. Ahogy az egy rendes barlanghoz illik, a bejárata nem a hegy aljában található. A buszunk természetesen lent maradt, mi pedig némi szuszogással kísért hegymenetes erdei séta árán feljutottunk a bejárathoz. A barlang látnivalói – na meg a benti 8 fokos hőmérséklet – hamar elfeledteték az izzasztó megközelítést.

Ezután már hazafelé vettük az irányt. Pozsonyban még volt másfél óra szabad program, aztán fáradtan, de élményekkel gazdagodva hazaindultunk.

Lauer Katalin
Mosonmagyaróvári NE

Nagycsaládban még az ünnep is szebb!

*„Ahol a családokban béke és vidámság uralkodik,
ott a társadalom nyugalmát sem kell féltetni.”*

Hol is lehetne jobb a hangulat, nagyobb a vidámság, mint ott, ahol sok gyerek van, és ahol a felnőttek a gyerekekkel együtt egész nap csak játszanak és játszanak. Márpedig aki augusztus 18-án reggel belépett a markazi Szent István Parkba a Szeretet kapun, s este azon át távozott, az egy felejthetetlenül vidám és tartalmas együtt-lét élményével lett gazdagabb.

Fergeteges születésnap ünnepséget rendezett a **Mátra Nagycsaládos Egyesület** Markazon 2007. augusztus 18-án, e szép szombati napon, a Nagycsaládosok Országos Egyesülete (NOE) 20. születésnapjának tiszteletére.

Kezdjük ott, hogy a regionális ünnepség az istenek kegyeltje volt, hiszen dacolva minden időjárás jelentéssel, egyetlen csepp eső sem zavarta a népes gyereksereg és felnőtt tartozékaik szórakozását! Hisz mely Istenség is merte volna magára vállalni azt a felelősséget, hogy bármely gyerek vagy felnőtt miatta kénytelen legyen idő előtt hazaindulni, és ezzel kimaradni bármelyik remekbe szabott programból?

Mert programokban bizony nem volt hiány! Reggeltől estig hol ezen, hol azon a helyszínen voltunk, mert szerettünk volna látni és kipróbálni mindent. A színpadon szinte folyamatosan történt valami. Először volt egy gólyaláb-galopp show hatalmas zászlókkal, mely megadta az alaphangulatot, majd fellepett a Zoltán Erika Művészeti Iskola, akik nemcsak versenyeken díjnyertes produkciókat mutatták be, de a műsoruk végén a vállalkozó szellemű gyerekeknek betanítottak egy rövid koreográfiát is. Azt látni kellett volna, milyen lelkesen táncoltak még a legkisebbek is ezen a hirtelen jött színpadi bemutatón!

A színpadon ezután egy felnőtteknek szóló beszélgetés következett. Török Ádámmal, a NOE főtítkárával (a rendezvény fővédnökével) és Dr. Mátyás Istvánnal, a markazi nagycsaládos képviselővel beszélgettünk Görög Mária, a Civil Rádió szerkesztő-műsorvezetője a nagycsaládok helyzetéről és társadalmi szerepéről. A beszélgetés elsősorban arra hívta fel a figyelmet, hogy milyen mintákat visznek a családból a gyerekek a nagyobb társadalmi közösségekbe; s hogy a nagycsaládokban megszerzett értékrend pont azoknak a pozitív értékeknek kedvez, amelyeket ma oly nagyon hiányolunk a társadalom különböző közösségeiben – az óvodától az iskolán keresztül a munkahelyekig. (A beszélgetésről felvétel készült, melyet minden érdeklődő társegység számára elküldenek a szervezők, hogy megnézhessek

saját közösségükben, sőt a helyi televíziókban való vetítésre is engedélyt kaptunk.)

A gyerekek persze eközben szétfutottak a szélrózsa minden irányába, hogy most már valóban birtokba vegyék az egész parkot,

és kipróbálva minden játékot minél több Markazi Dénároshoz juszanak. Mert bizony a Markazi Dénárosokra szert tenni úgy lehetett, ha kicsik és nagyok részt vettek a csoportos egyéni-, csapat és sorversenyeken (aminek a végén szüreti királynő választás is volt a sok rafinált próba mellett), kispályás focin, vagy ha kipróbálták az ugráló várat, nyertek egy menetet a gladiátor harcban vagy élő-csocsóban, ha ügyeskedtek a baleset-megelőzési KRESZ-parkban, ha megtalálták eldugott szerencsésüket a Budavári Labirintus helyben felállított kicsinyített másában, kirakták és megoldották a fejtörőket, kürtös kalácsot sütöttek, speciális nagycsaládos receptet írtak, vagy elmondták legjobb gyerekszaj történetüket, esetleg verset fabrikáltak. (A versírás egyébként nem volt

veszélytelen vállalkozás, mert a megírt verseket Farkas Zoltán, a Budaörsi Játékszín színművésze értékelte. Szerencsére nem túl szigorúan.) A dénárok pedig azért gyűjtettek, mert azokért remek ajándékokat lehetett a nap egyik fénypontjának számító liciten beszerezni.

De mielőtt még eljutnánk napi beszámolóinkban az izzó hangulatú licitig, melyet bármely világtőzsde is megirigyelhetne, szóljunk néhány szót a nap többi programjáról. A test- és arcfestésnek köszönhetően délutánra a park tele lett kalózfűkkel és pillangólányokkal, a virágkötészet és más kézműves foglalkozásokon olyan gyönyörű munkák születtek, hogy az édesanyák alig akarták elhinni, hogy gyermekük még ezt is tudja, és hihetetlen formájú lufikat hurcoltak magukkal a parkban lelkesebb lufi hajtogatók.

Persze voltak igazán férfias attrakciók is – a repülőmodell bemutatón tátott szájjal lestük, milyen távolságot képesek berepülni és magasságot képesek elérni ezek a kis gépek. No és az íjászbemutató, ahol nemcsak az íj, de a fokos és ostor használatát is láthattuk és kipróbálhattuk, csakúgy, mint a csatacsillag dobálást, ami azért nem akármilyen mulatság!

A bográcsban főtt bagulyást ennyi mozgás és futkosás-ugrán-dozás után nem nagyon kellett kínálgatni, már csak azért sem, mert annyira jól sikerült, hogy valóban mind a tíz ujjunkat megnyaltuk utána. Ebéd közben a Markazi Kórus jó ebédhez szóló nótáit hallgathattuk, és még a Nánai Vitézek is megjelentek gyönyörű jelmezeikben, hogy minket szórakoztassanak.

Azt persze mondanom sem kell, hogy bármennyit is mozogtak gyermekeink, egy sem fáradt el közülük estig, mikor is jött a tábortűz és sámandobolás, szalonnasütés, majd a karaoke, ahol aztán bárki kiereszthette a hangját. És bármily hihetetlen is, de még ennek a remek napnak is egyszer vége szakadt, egy kis ajándékkal távozott mindenki. Vége szakadt a napnak – de csak fizikailag, mert bennünk még mindig itt van, mert volt ott minden, mi szem-szájnak ingere, testnek-léleknek táplálója, és így van ez rendjén...

Aradi Mária

Mátra-Markaz Nagycsaládos Egyesület

Mit gondolt? Az Ön parlamenti képviselője is ugyanazt az egészségügyi ellátást fogja igénybe venni, mint amit a kormány Önnek és családjának szán?

Kerekeztek a XVI. kerületi nagycsaládosok

Jól sikerült kerékpáros tábort szervezett immár többedik alkalommal a XVI. kerületi nagycsaládos egyesület.

Rengeteg érdekességet láttunk a 10 nap alatt. Pécssett az újonnan megnyitott rejtélyes sírkamrákat néztük meg. Orfűn láttunk kenyérlepény-sütést (és medvehagymás tekercset is kóstoltunk), madárijesztő-kiállítás, meg az óriás olajprést és a malmokat a malommúzeumban. Kipróbáltuk a vadonatúj bicikli- és sétautatót a tó körül.

Abaligeten láttuk a denevérek hült helyét a cseppkőbarlangban, de van denevérmúzeum is, így róluk sem maradtunk le. Majd az 5. napon 60 kilométeres kerékpározás következett Mattyra. Közben láttuk a Villányi hegység nyugati végét, és megjártuk Máriagyűdöt, Siklóst (a dzsámi kevésbé ismert, mint a vár, de nem szabad kihagyni!).

A Dráván hajókáztunk azon a szakaszon, amin a háború utáni 45 évben nem épülhetett semmi biztonsági okok miatt, ennek köszönhetően érintetlen maradt a part, és itt élnek még kormoránok, kócsagok, sirályok is. A harkányi fürdőt is kipróbáltuk, este ráadásként Vujicsics koncertet hallgattunk meg ugyanitt.

Majd jött a 80 kilométerre bővülő biciklizés 2 eltévedéssel nagyjából a Három Folyó Kerékpárúton a 8. napon. Közben érintettük a Tótok Földjét (itt tévedtünk el először – de nagyon szép a töltésen végigfutó kerékpárút), Villányt (a Szársomlyó impozáns volt, a szoborpark nagyon művészi) – itt vettünk bort is természetesen, Bólyt (itt tévedtünk el másodszer – de így láttuk a mauzóleumot és a Kálváriát), majd a Mohácsi Történelmi emlékhelyen pihentünk. Este bevettük Mohácsot, ahol tettünk még egy sétát. A túra közben megnéztük a Villányi-hegységet keletről is. Mohácson már csak sétáltunk, fociztunk, kicsit bicikliztünk a szigeten a Riha-tó környékén, és védett madarakat lestünk. Végül néptáncbemutatókat néztünk.

Székelly Hajnalka
XVI. kerületi NE

*Őn a betegségmegelőzés híve?
Tudja-e, hogy ez a luxus a
magánbiztosítóknak nem
kifizetődő?*

Sólyom Lászlóval a Mádi Kúriában

2007. október 8-án Sólyom László köztársasági elnök úr meghívására a Mádi Kúriában kötetlen beszélgetésen vehettem részt nagycsaládos vezető társaimmal. Tiszavasváriból, Tarpáról és Nyíregyházáról ketten-ketten jöttünk, a téglásiakat egy fő képviselte.

Elnök úr mindannyiunkat megkérdezett, hogy élnek a családok, milyen a munkalehetőség, mi a véleményünk a tandíj bevezetéséről, az egészségügyi biztosításról. Nagyon jó hangulatban telt el az egy óra. Erzsébet asszony is nagyon kedves, a gyermekek ügyét szíven viseli. Ismeri a hátrányos helyzetben élők nehéz életkörülményeit, aznap reggel látogatott el borsodi cigányokhoz. Erzsébet asszony szerint a cigányság egyetlen kitörési lehetősége a tanulás lehet. Kértük, emelje fel a szavát a tandíj és a több-biztosítós rendszer bevezetése ellen, mert még rosszabb helyzetbe kerülnek a szegények, betegek, gyermekesek.

20 órakor Tokajban a Bonchidai étteremben állófogadás volt. Ekkor is sikerült az Elnök úrral beszélünk, szívesen meghallgatott minket. Elmondta, hogy ahol lehet, felemeli szavát a családok elszegényedése ellen.

Bolanowski Gabriella
Nyíregyháza

Nagycsaládok Karácsonya Hernádon

A NOE KARÁCSONYT idén a Nagycsaládosok Hernádi Egyesülete szervezi 2007. december 15-én, szombaton az „ország közepén”, Hernádon.

A helyi és a környező települések NOE szervezetei készülnek karácsonyi műsorral. Lesz bábelőadás, zene, tánc. A lelkes amatőrök mellett profi művészek lépnek fel.

Továbbra is sok szeretettel várjuk a jelentkezéseket a rendezvényre.

Elsősorban e-mailen: noe.karacsony.2007@gmail.com címre.

Postai levélben: Nagycsaládosok Hernádi Egyesülete / KARÁCSONY

2376 Hernád Fő utca 147.

Minden jelentkezést visszaigazolunk, és részletes programot küldünk, amint véglegesítettük a műsortervet!

Szívesen látunk minden NOE-tagot!

ŐSZI TALÁLKOZÓ KESZTHELYEN

A Nagycsaládok Keszthelyi Egyesülete szervezte meg szeptember 15-én a NOE 20 éves jubileumi Őszi találkozóját, ami egyben a Keszthelyi Nagycsaládok Egyesületének 15 éves évfordulója is.

Először Ruzsics Ferenc polgármester, a rendezvény fővédnöke, majd Dr. Szabó Endre, a NOE elnöke, végül Győzőné Győry Emese, a fogadó egyesület elnöke nyitotta meg a rendezvényt.

A találkozó központja a Balaton-parton volt, a NOE által meghirdetett országos rajz-, vers- és prózamondó verseny a Balatoni Múzeumban zajlott, a Pannon Egyetem természetismereti kiállítását a Helikon emlékműnél láthatták az érdeklődők.

Többen adtak vért, ezúton is köszönet a megcsoportoknak! A sétahajókázás is sokakat vonzott, több mint 1000 fő hajózott ki a kataránra és a Csobánc sétahajón. 300 főnél többen jutottak fel valamelyik kis vitorlásra, és csodálhatták meg a Keszthelyi öblöt. Nagy érdeklődés kísérte a zöldségszobrászatot is, többen szerettek volna egy kis

emléket hazavinni belőle. Sokakat vonzottak a múzeumaink is, melyek többségét ingyen tekinthették meg. Akik még vasárnap is itt maradtak, és előző nap nem volt idejük, még bebocsátást nyertek a Panoptikumba, ahol 40 híres ember életnagyságú figuráját láthatták korabeli öltözetben. Megismerhették Európa legnagyobb babamúzeumát, és a 4,5 millió darab, 28 millió éves pannon-tengeri csigákból összerakott élethű parlamentet is. Az érdeklődők megnézhették a családi hangulatú Marcipán Múzeumot is, ahol mintegy 100, marcipánból készített díszmunka látható. Este 18 órától a Tátorján együttes és a Nagyváthy néptánc együttes adott izelítőt tudományából, majd táncszót tartottak. Hálas szívvel mondok köszönetet az egyesületünk tagjainak, akik segítettek munkámat, és városunk lakosságának, élükön a polgármesterrel, akik békésen és segítőkészen álltak nagyszabású rendezvényünk mellé.

Győzőné Győry Emese
NAKE elnök

Ezúton is köszönjük Kuttner György úrnak, a Crayola cég vezetőjének a nagylelkű adományokat, melyeket a Keszthelyi Őszi Találkozón a rajzverseny díjazottjai között osztottunk ki. A Crayola – már sokadik alkalommal – minőségi rajzeszközöket, segédanyagokat, kifestőket ajánlott fel az Egyesületünk által rendezett rajzverseny helyezettjeinek.

Köszönjük szépen!

A NOE 20. évfordulója alkalmából Egyesületünk országos szavalóversenyt hirdetett. A döntőre Keszthelyen, az őszi találkozón került sor.

Már reggel 8 órakor ott topogtak néhányan a helyszínt keresve, kicsit álmosan, de jókedvűen. Bizony volt, aki reggel 4 órakor már autóban vagy vonaton ült, hogy pontosan érkezzen. Öröm volt látni az izgalomtól kipirult mosolygós arcokat és csillogó szemeket. A Balatoni Múzeumban a résztvevőket Török Ádám, a NOE főtítkára köszöntötte, és megnyitotta a versenyt. A hangulat ünnepélyes és mégis családias volt.

Kicsit lámpalázas, de többnyire jól felkészült versenyzők előadása nyújtott élményt a népes hallgatóságoknak. A versek választását, az előadásokat a közönség tapsal jutalmazta. Egy gyönyörű délelőttön vehettünk részt.

A szoros verseny során – a zsűrit nehéz döntés elé állítva – a következő eredmény született:

VERS- ÉS PRÓZAMONDÓ VERSENY

Alsó tagozat

1. helyezett: Szilágyi Anna – Inárcs
 2. helyezett: Urbán Johanna – Inárcs
 3. helyezett: Kónya András – Győr
- Különdíj: Kiss Kevin – Veszprém

Felső tagozat

1. helyezett: Urbán Jakab – Inárcs
 2. helyezett: Sándor Anna – Enese
 3. helyezett: Kónya Bendegúz – Győr
- Különdíj: Rakonczi Anna – Budapest
Takács Kincső – Győr
Nemes Andrea – Veszprém

Középiszkola

1. helyezett: Ferentzi Anna – Csongrád
 2. helyezett: Takács Johanna – Győr
 3. helyezett: Kelemen Vivien – Farnos
- Különdíj: Babinszky Theodóra – Farnos
- Az első helyezettek egy-egy hosszú hétvége, szállodai családi pihenést nyertek, a második helyezettek budapesti kirándulást múzeumlátogatással és egy éttermi ebéddel, a harmadik helyezettek pedig értékes könyvtulajdonnyal kaptak.
- A különdíjak könyvek, ajándéktárgyak voltak. A 20 éves évforduló alkalmából rajz- és fotópályázatot is hirdettünk. Rengeteg gyönyörű munka érkezett. A zsűri döntése alapján a következő eredmények születtek:

RAJZPÁLYÁZAT

- I. korcsoport, 1. helyezett
Kelemen Blanka, 7 éves, Budapest
- I. korcsoport, 2. helyezett
Vastag Emese, 6 éves, Diósd
- I. korcsoport, megosztott 3. helyezett
Szücsy Lehel, 6 éves, Sopron,
- I. korcsoport, megosztott 3. helyezett
Turcsán Dorottya, 7 éves, Debrecen

II. korcsoport, megosztott 1. helyezett

Szücsy Sarolta, 8 éves, Sopron

II. korcsoport, megosztott 1. helyezett
Tóth Rachel, 9 éves, Pécs

II. korcsoport, megosztott 2. helyezett
Tamás Ilka, 8 éves, Kenéz

II. korcsoport, megosztott 2. helyezett
Maklár János, 10 éves, Sáropatak

II. korcsoport, 3. helyezett

Bónác Judit, 8 éves, Nagyvázsony

III. korcsoport, 1. helyezett

Maklár Karina Dária, 12 éves, Sáropatak

III. korcsoport, megosztott 2. helyezett

Borbély Gábor, 12 éves, Nyírad

III. korcsoport, megosztott 2. helyezett

Varga Kitti, 13 éves, Forráskút

III. korcsoport, megosztott 3. helyezett

Bule Tibor, 14 éves, Nagykőrös

III. korcsoport, megosztott 3. helyezett

Tamás Janka, 12 éves, Kenéz

Különdíj

Szabó Réka, 5 éves, Pilisjászfalu

A nyertesek Crayola ajándécsomagot kaptak.

FOTÓPÁLYÁZAT

Különdíj: Szabó Adrienn,

Emlékplak: Fülöp Hajnalka

Kelemenné Kapros Blanka

Koncz Nikolett

Mile Sándor

Nyíró Ferencné

Tarnóczy Lajos

A nyertesek a KODAK cég jóvoltából értékes ajándécsomagot kaptak.

A szeretet másik arca – a HARAG

A NOE Levelek olvasói már többször találkozhattak olyan könyvismertetéssel, amely a NOE által a Családbarát Munkahely pályázaton különdíjjal jutalmazott Harmat Kiadó családokkal, gyermekneveléssel foglalkozó kiadványairól szólt. Ez alkalommal egy nehéz, és mondhatjuk, hogy mindenkit érintő témával foglalkozó könyvre szeretnék felhívni a figyelmet (szerzője Gary Chapman).

Nyugodtan mondhatjuk, hogy nincs ember, aki életében még ne haragudott volna. Sokszor fog el bennünket jogos vagy indokolatlan harag, és ezt vérmérsékletünk, alaptermészetünk, a belénk ivódott minták, értékrendek, erkölcsi felfogás szerint különbözőképpen éljük meg.

Részletek a könyv recenzióiból:

„A haragunk a mi részünk, így vagyunk teljes egészek. A kérdés sokkal inkább az, ha már egyszer joggal vagy jog nélkül dühösek lettünk magunkra, valaki vagy valami másra, akkor hogyan lépünk túl ezen az állapoton, és kerüljük ki belőle nyertesként. Nem mondhatom, hogy egyszerű feladat, de a természetünk reformálásába vetett energia mindenképpen megtérül. Nyugalom, harmónia, szeretet az, amit kapunk cserébe, megfizethetetlen lelki békét. Van, aki ezután még gondolkodóba esik, hogy érdemes-e változtatni?”

„»Ez egy olyan könyv, amit mindenkinek el kellene olvasnia.« Pontosan ezt gondoltam, amikor a 175. oldalra, vagyis a könyv utolsó lapjára értem. Akkor úgy éreztem, most végre megtanított valaki (a kedves szerző személyében) arra, hogyan is kell helyesen

Ön felkészült arra, hogy ha nem tudja befizetni járulékát, akkor az APÉH behajítja?

haragudni, illetve mit kell tenni, amikor haragszunk, hogyan munkálhatja ez a mi, illetve mások javát.... Tipikusan olyan könyv, amit megvenni kell, nem kikölcsönözni. Mert az ember elolvassa egyszer. Atéli az „Aha!”-élményt. Megjegyez néhány fontos dolgot. Aztán jön az első helyzet. (Mert jön, efelől nincs kétség.) Puff. Rájön, hogy más megérteni a szerzőt, egyetérteni vele, elfogadni, amit ír, és más az, ami úgy zsigerileg jön belőlünk (fajtatól függetlenül nyelés vagy robbanás). És akkor elkezdsz töprengeni: Hogy is volt? Mit is olvasott? Most mit is kellett volna mondani-tenni? És akkor arra jut, hogy ezt még egyszer meg kellene néznie. Mert emlékszik, hogy semmi kivihetetlen nem talált Chapman elveiben, tanácsaiban olvasás közben, tehát működni kell a dolognak, csak most valamit elszírt. Vagy mások szírtak el, és nem tudott segíteni, pedig tudhatott volna, hiszen ő már tudja (!), hogyan kellene.”

Szeretettel ajánljuk a könyvet mindazoknak, akiknek úgy érzik, hogy a harag nehézséget okoz a férjükkel, feleségükkel, szüleikkel, gyermekeikkel való viszonyukban, megnehezíti munkahelyi kapcsolataikat, vagy akár önmagukra haragszanak valamiért. De hasznos lehet azok számára is, akik azt szeretnék tudni, mit tegyenek, ha egy dühös emberrel találkoznak (ez még a helyi közösségekben esetleg felmerülő konfliktusok esetén is hasznos lehet).

(www.harmat.hu)

Ön szívesen hallaná orvosától: Azt a varratot a hasán akár a nagyfia is ki tudja szedni, ezért igazán nem kell visszajönnie a kórházba és órákat sorba állnia az ügyeleten?

Elvárások a házasságban?

Mottó: „Tedd könnyűvé énnekem ezt a nehéz hűséget”
(József Attila)

Mikor két fiatal megismeri egymást, nincsenek nagy elvárásai. Csak annyi, hogy viszonzózzák a szerelmüket. És ez elég nekik, sőt boldoggá teszi őket. Aztán összeházasodnak, és felszínre kerülnek a másikkal kapcsolatos elképzeléseik, elvárásai, melyek előtte korántsem voltak olyan kifejezettek.

Meglepő fordulatot jelent mindez: amit az egyik a másik iránti szeretetből tett meg addig, azt hirtelen kötelességből kell megtennie. Hatalmas minőségi változás. Meg tudok-e vagy meg kell-e felelnem a párom elvárásainak? Lehetnek-e elvárásaim vele szemben? És ezek a kérdések furcsa színjátékhoz vezetnek: a nemek harcához.

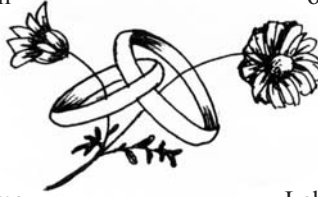

Érdemes ezért megvizsgálunk egy kicsit ezt a kérdést.

Mikor beláttam, hogy az elvárások felesleges koloncként csimpszakodnak a nyakamon, megtapasztaltam a szabadságot a házasságban. Már nem várom el a másiktól a szeretetet. Próbálom én szeretni. Nem megy jól és mindig, de mivel nem bosszant, hogy a párom nem mindig felel meg az elvárásaimnak, kedvesebb, türelmesebb tudok lenni. Amit eddig elvárásból tettem meg duzzogva, azt most megteszem a másik iránti szeretetből. Ugyanis nem az elvárásainak akarok megfelelni, hanem szeretni akarom. A kettő között nagy a különbség! Nemet mondani a másik elvárásaira nehéz. De szükséges, hogy szabadok legyünk ebben. Ne értsük félre: vannak elvárások és kötelességek. A kettő nem ugyanaz. Ha veszek egy kocsit, akkor nem elvárásom, hogy menjen, hanem annak kötelessége, hogy menjen. Az a küldetése, a feladata. A péknek kötelessége,

hogy becsületesen készítse a kenyeret, akármilyen az elvárásom. A KRESZ szabályait sem elvárásból, hanem kötelességből kellene betartani. Sajnos ezek a dolgok a valóságban nem így működnek.

Ám a mi vezérfonalunk a szeretet. Ha nemet mondunk, tehetjük azt szeretetben, és ha igent, akkor azt is megtehetjük így. Elbukom ebben is néha, ám amikor megélem ezt a szabadságot, igazán boldog vagyok a házasságomban. Már észreveszem a páromnak azokat a szépségeit, amelyeket elvárásaim miatt nem láthattam. Egy csodát kaptam magam mellé, akiben most már tudok gyönyörködni.

Figyeljük meg, az elvárások hány házasságot tesznek tönkre! Ha a másik nem felel meg az elvárásainknak, esetleg már nem olyan szép és fiatal, akkor lecseréljük? Hagyjuk veszni a közös élményeket, a család közösségét? A fészket, amely gyermekeinknek biztonságot ad? Mindezt egy elvárás nevű sötét szemüveg miatt? Sok házaspárt láttam, akik levették már. Csatlakozunk mi is hozzájuk! Ugyan ki tökéletes? Meg tud-e valaki felelni minden elvárásnak? Lehetetlenség! Aki nem hiszi, járjon utána!

(az Oázis c. lapból)

Magyarok! Tartsatok kicsi gyermeket!

Budapest utcáin csatangolva azt észlelem, hogy rengetegen sétaltatják házi ebeiket. S jóval több díszkutyát sétáltató gyalogmagyarral találkozom, mint épp babakocsit taszigáló menyecskével. Vajon mi lehet ennek az oka, kérdezem, és válaszolgom magamban le.

„Hármas gyermekáldás a leopárdoknál” – olvasom az egyik budapesti ingyen lap oldalán a nagybetűs, bombasztikus cíkcímét. Miközben az jár a fejemben, hogy íme, a leopárd anyukát néha egyesek jóval többre tartják, mint a csupán kétlábú asszonyállatot.

Aki hogyha babát vár, elég sokan mondják mostanában rá, hogy szegény feje, teherbe esett. Pedig mennyivel szebben hangzana, ha azt híresztelnék róla, hogy igenis: ő is áldott állapotba került, és nemsokára kicsi gyermeket kap majd ajándékba.

Különben szomorúan veszem tudomásul, hogy Erdélyből Budapestre telepedett fiatal orvosnő rokonom sem áldott állapotba nem óhajt kerülni, sem teherbe nem szeretne esni. A munkának, önmagának, a szórakozásnak, a pillanatnak akar élni.

S mindezt olyan magabiztosan, büszkén vállalja, hogy kirázza a hideg a nagycsaládban élő és családban gondolkodó erdélyi rokonait. Persze az állatokat ő is imádja, és ő is hajlandó kutyákat tartani, de a gyermekszülés nem érdekli.

S itt fordul tragédiába az ügy, a fennmaradás parancsa. A szent ige követése, mely szerint: sokasodnunk kell ahhoz, hogy megtarthassuk a hitünket, a földünket és a nemzetünket. S itt lép be a képbe az, amit a főváros utcáin és aluljáróiban láthatsz.

A „Szingli fejevadász” című hiperprodukción reklámplakátjáról szuper-férfias nő villan hirtelen a szemedbe, mint egy – ifjaink

által követendő – modern eszménykép. S ezt a csodanót vágják a képedbe, nyomják az arcodba, mossák az agyadba, amerre lépsz.

S ha netalán tévézésre fanyalodsz, a Szex és New York című film ugyancsak arról győzöget meg, hogy mennyire csodás cél egy fiatal hölgy számára, ha egyik meleg ágyból a másik meleg ágyba bújhat. Miközben imádja, babusgatja a kicsi háziállatokat.

Pedig a háziállatok tartása sem fenéig tejfel. Újabban ugyanis rendes útlevelé szükségeltetik nekik is. Mely okmány kiállítását az állat vizsgálata, azonosítása és egy mikrocsip beültetése előzi meg. A kutyák, macskák és a vadászgörények csak ezzel utazhatnak.

Mivel a mi gyermekeinket egy idő óta útlevelé nélkül is átengedik Magyarországra, én őszintén aggódom a vadászgörényeket ért sérelem miatt. Remélem, hogy a politikusaink is felfigyelnek e diszkriminációra, és egy törvénykezdeménnyel orvosolják a bajt.

Ha valakik megszervezik, szívesen visszautazom a magyar fővárosba tüntetni ezekért a díszgörényekért. Addig is feszülten figyelem a magyarországi nagycsaládokat, akik ismét kiállnak a magyar családokért, és zászlóvivői a családok jogköveteléseinek.

Mert ők immár biztosan tudják, és személyes példáikkal is alátámasztják, hogy „azé lesz a nemzet, aki többet nemzett”.

Kedves kutyatartó, macskatartó, haltartó és mindenféle rágsaló-tartó testvéreim! Magyarok! Tartsatok kicsi gyermeket!

Csikó Sándor

*Őn szívesen hallaná orvosától:
Est a szűrővizsgálatot már csak
10 évenként tudjuk elvégezni?*

Talákoztunk Sólyom Lászlóval

Szabadkára látogatott Sólyom László, a Magyar Köztársaság elnöke 2007. szeptember 13-án. Ebből az alkalomból rövid külön beszélgetésre fogadta többek között a Vajdasági Nagycsaládos Egyesületek Szövetsége küldöttségét is. Megemlítették a vízumkönnyítés, a kettős állampolgárság, a magyar vállalkozók vajdasági befektetései és munkahely-teremtési lehetőségének kérdéseit. Bemutatták az itteni nagycsaládosok tevékenységét, ismertették a családgondozási programot, és érdeklődtek az anyaországi támogatási lehetőségek iránt. A rövid, de igen tartalmas beszélgetés folyamán az elnök úr és felesége élénk érdeklődést tanúsítottak a nagycsaládosok szerveződése iránt.

Krizsán Vilmos (Ada)

Kedves Tagtársaim!

2007. október 1-től nyugállományban vagyok. Az Otthon Segítünk Alapítvány új igazgatója Lehocz Monika. A többi munkatársam változatlanul dolgozik az Alapítványnál.

Forduljatok hozzájuk bizalommal, és most is kérem, hogy segítsenek nekik önkénteseket és amikor hirdetik, újabb szervezőket találni. Ez nem csak a NOE-tagok közül lehetséges, hanem a saját szülői tapasztalattal bíró ismerősök, barátok, rokonok közül is.

Benkő Ágota

Őn hogy gondolja: előzetes hatástanulmányok nélkül, erősen hiányos koncepcióval betérjeszhető megalapozott és jó törvényjavaslat?

Nagycsaládos szolidaritás

Egy augusztusi este telefonon kerestek. A hívó oroszul beszélt. Kiderült, hogy Észtországba férjhez ment ukrán nagycsaládos anya, akinek az édesanyja (maga is ötgyermekes anya) Magyarországra jött egy csoporttal rövid turistaútra. Itt rosszul lett, kórházba szállították, és azonnal meg is operálták. A lánya segítséget kért: próbáljunk utánanézni, hol van, hogy van, van-e szüksége valamire, ha igen, segítsünk neki, ha lehet, pl. a hazautazásban, és ő is szeretne többet tudni az édesanyja állapotáról. Nem tudta, melyik kórházban fekszik, csak két telefonszámot tudott: az egyik a kórházé, a másik a mama biztosítójának a budapesti ügynökéé. Én másnap reggel indultam egy konferenciára, így nyilvánvaló volt: magam nem tudok segíteni.

Felhívtam Morvayné Bajai Zsuzsát, aki elvállalta, hogy kezébe veszi az ügyet, és szokása szerint azonnal akcióba is lépett. A kapott telefonszám segítségével kiderítette, hogy Valentyina (a beteg mama) az újpesti Károlyi Sándor Kórházba került, és azt is megtudta, hogy ott melyik kórteremben fekszik. Másnap délután meg is látogatta, és sikerült beszélnie a kezelőorvosával, Hollósi főorvos úrral is, aki lényegesen többet gondoskodott róla, mint amire beosztása folytán köteles.

Valentyina perforált vakbéllel és további komplikációval, életveszélyes állapotban került kórházba egy héttel korábban. Zsuzsa látogatásakor már túl volt a nehezen, már mozognia is kellett, orvosilag másnap el is bocsáthatónak mondták. Szerencsére volt az osztályon olyan orvos, aki előásta hajdani orosz tudását, így a minimális kommunikáció Zsuzsa nélkül is biztosítva volt. Valentyinát addigra már felkereste az ukrán konzul, elintézte, hogy az utazási iroda a nála megkötött külön biztosítás alapján gondoskodik a hazautazásról és a szükséges egyéb szállításról is. A fő aggodalmat az okozta, hogy pénteken állami ünnep miatt zárva volt az ukrán nagykövetség és konzulátus, így nem lehetett tudni, hogy a szombati utazásra az ukránok által neten megvásárolt repülőjegy és Ferihegy meg a beteg fizikailag hogyan kerülnek egymás közelébe.

Miután Zsuzsa azzal hagyta ott Valentyinánál a névjegyet, hogy ha bármi probléma lenne, hívja bátran, Hollósi doktor úr fel is hívta, hogy aggódik, kellő időre küld-e taxit az utazási iroda.

Ekkor kezdődött a NOE-szervezés. Valentyinának forintja nem volt, Zsuzsa családja, a környezetében elérhető autósok, valamint a NOE-nál általában dolgozó taxisok közül senki sem volt szabad azon a szombaton, de végül egy ismerősön keresztül sikerült olyan taxist találni, aki elvállalta, hogy utólagos elszámolású fuvarral a reptérre viszi, ha egyáltalán szükség lesz rá. Ezt az elérhetőséget Zsuzsa el-SMS-ezte a doktor úrnak, aztán szombaton reggel még a kórtermi telefonon felhívta Valentyinát, és elmondta neki, hogy amennyiben bármi nem jönne össze, van még a mi megoldásunk is. Ő nem aggódott, biztos volt benne, hogy az utazási iroda kellő időben küld érte kocsit, segít a repülőjegy fizikai átvételében meg a csomagja vitelében, Kijevben pedig valamelyik felnőtt gyereke várja. Úgyhogy ezek után minden jót kívánva neki, elbúcsúztak azzal, hogy minden problémára Hollósi doktor úrnál ott van a megfelelő telefonszám.

De probléma végül nem volt, két nap múlva arról kaptunk (Észtországból) e-mailt, hogy Valentyina rendben hazaért, családi körben gyógyul, és úgy gondolja, az életét mentette meg az a tény, hogy ez a baj Magyarországon történt vele, mert itt megfelelő antibiotikumokat kapott, míg otthon még érzéstelenítőkből is hiány van. Az újpesti kórházban csak jót tapasztalt.

A történet szép, és jól végződött. Sikerült valakinek segíteni, és a bajba jutott ember kivétel nélkül mindenkitől csak támogatást és szeretetet kapott. Azt is megtapasztalhatták az érintettek, hogy a nagycsaládos szolidaritás határokon át, három ország viszonylatában is működik, személyes ismeretség nélkül is. Köszönet illet mindenkit, akinek Valentyina ellátásában, segítségében bármi szerepe volt. És azt is vegyük észre: a magyar egészségügyben nem csak botrányok és nyomorúság van.

Márki László (Budapest)

Önnek tetszik, ahogy most alakulnak a dolgok az egészségügyben? Ön szerint ezt kellene folytatni?

Van út felfelé is!

Ha a lakhatási lehetőségeket nézzük – akárcsak a társadalmi ranglétrát –, lefelé általában csúszni szoktak az emberek: nagyobb házból kisebb házba, onnan lakásba, onnan egyre kevesebb szobás lakásba, majd – ahogy a törvény fogalmaz – „nem lakhatás céljára szolgáló helyiség”-be, majd hajléktalan szállóra vagy az utcára. Felfelé meg kúszni szoktak. A fent bemutatott ábrán visszafelé. Nem hallott még ilyen személyről? Hadd mutassak be valakit, akinek talán több ereje, kitartása, bizodalma és energiája van, mint a legtöbb, nagyon nagy házban lakó embernek.

Halász Józsefnét, Magdit már több mint 6 éve ismerik a budapesti NOE Titkárságon. Több állandó ügyfelünk is van, akik bejárnak, hátha tudunk valamilyen segítséget nyújtani neki. Van, akinek érdemes, és tudunk adni egy doboz rizst, egy csomag tésztát. Van, akinek érdemes lenne, de nem tudunk. De olyan, aki úgy jön be: „Csak beszélgetni jöttem, elmondani, hogy vagyok, hogy hova jutottam a NOE segítségével...”. Bátran mondhatom, igen kevés. Magdi így jött be idén júniusban, ekkor ismerkedtem meg vele személyesen. A többi titkársági dolgozó már ismerte őt, és Egyed Éva ajánlotta, hogy ezt a történetet érdemes lenne ezen a fórumon is megjelentetni. Kérésünkre leírta dióhéjban élete történetét. A hitelesség és eredetiség megőrzése érdekében első levélet változtatás nélkül közöljük.:

„...Halász Józsefné vagyok, 48 éves, szívinfarktussal leszázalékolva. 1976. december 30-án kötöttem házasságot, melyből négy leánygyermekem született. Házasságom 21 és fél évig tartott, mivel volt férjem fajtalanodott lányaival. Mivel ez napvilágra került így 1998 pünkösd hétfőjén hajnali 3 órakor egy szál ruhában, iratok, pénz, minden nélkül menekültünk közös otthonunkból a gyermekeimmel. Anyaotthonról anyaotthonra jártunk, mind a négy lányom iskolás volt. Közben rendőrségi eljárást indítottam és a válópert beadtam a volt férjem ellen. A válásnál a lányokat a Bíróság nekem ítélte, a vagyon maradt a volt férjemnek. Így kezdtük életünket a nulláról. Pár év múlva gyermekeim befejezték az iskolai tanulmányukat. Idő közben én egy erős szívinfarktust kaptam, mivel le is százalékoltak, majd a harmadik lányomat az apja tette, az én betegségem, és a sok hajléktalanság 100%-os másodfokú rokkantná tette. Az anyaotthonból időközben kinőttünk. Két nagyobbik lányom szakmájában elhelyezkedett, majd nővérszállóra költöztek. Időközben anyám, aki engem 14 évesen eldobott, magához csalogatott, gondolva, nehéz helyzetünket kihasználja. Mi nem hagytuk magunkat, így az élettársával az utcára dobott. Így maradtam két kisebbik lányommal, a betegséggel és az akkor még iskolás Viktóriával. Mindent megtettünk azért, hogy saját otthonunk legyen. Betegen dolgoztunk, volt hogy állattartásért cserébe egy alkoholistá családnál laktunk, ahol a munkáért még egy jó szót sem kaptunk. Pár hónap múlva Éva lányom hazajött terhesen az élettársától. Itt született meg első kis unokám, Zolika. Majd a három lányommal és az öthetes Zolikával innen is mennünk kellett. Ismét az utca a hajléktalan szálló. A Nagycsaládosok Országos Egyesülete mindig minden tőle telhetőt megtett. Majd 2002-ben egy rádióriport segítségével Borsod megyében 200.000 Ft-ért vásároltunk egy nagyon rossz állapotú lakást. Itt született meg második kis unokám, Zolika kistestvére, Marcika. Egy év után a ház tetőszerkezete leszakadt, a ház lakhatatlanná vált. Egy vállalkozó megvette, így a pénzünk visszatért. Majd újra Budapest, az utca, a hajléktalanszálló következett. Akkor Viktória lányom elköltözött tőlünk az élettársához.

Évi anyaotthonba került két kislával. Beteg kislányommal ami munkát lehetett mindent megtettünk azért, hogy valamire egy nyugodt környezetben vehessünk egy picit lakást, ami a sajátunk. Így gyűjtögettünk össze 500.000 Ft-ot. Anyám újra megjelent, lecsalt magához lakni minket. Már nehéz volt nagyon az egész napos utca, éjszakára a hajléktalan szálló és a két picit unokámtól való elszakadás. Így újra anyámnál kötöttünk ki. Anyám megsejtette a kis pénzüket, 250.000 Ft-ot kicsalt tőlünk amikor a többit már nem adtuk oda az utcára dobott bennünket. Évi lányomat a két kicsi gyermekekkel a másik nagymama befogadta. Beteg kislányommal nekünk maradt az utca, éjszakára a hajléktalan szálló. Újra a sok munka, hogy pénzünk legyen, hogy valamire egy nyugodt kis faluban egy picit házat vehessünk, ahol a két kis unokám, beteg kislányom, a gyermekek anyukája, és én nyugodtan fel tudjuk nevelni az unokáimat. Időközben a NOE ellátott ruhaneveléssel, étellel, tisztasági szerekekkel és nagyon sok baráti szóval. Évi lányom sírva keresett meg. A gyermekek apja ott lakik a nagymamánál, és az akkor két éves Zolikát gyakran megüti. Főleg éjszaka veri, amikor sír. Másnap megkerestük a NOE-t, aki keresett anyaotthont, de az országban sehol nem volt üres hely. Két éves Zolikát és hat hónapos Marcikát sírva vittük be a csecsemőotthonba. Utcan élni két picit gyermekkel embertelenség, kínzás lett volna számukra. Hiába kerestünk albérletet, anyaotthont Pesten. Életem legszörnyűbb szakasza volt. Majd kiderül, hogy a két kisfiút a Szekszárdi csecsemőotthonba viszik, mivel ott volt az állandó lakcímünk. A NOE-tól elköszönve lejöttünk Szekszárdra egy szál ruhában. Közben még Pesten megkerestük a Gyermek-, Ifjúságvédelmi Minisztériumtól Gáspár Károly urat, aki azonnal leírányított a Szekszárdi Családsegítő igazgatójához. Ez történt pénteken, és hétfőn 10 órakor várt. A második albérlet kiadó volt, azonnal kifizettük a kauciót és az albérleti díjat. Szerdai napon már a Szekszárdi Gyámhatóságon voltunk, kértük a gyerekeket haza. Három hónapig laktunk albérletben. Minden nap mentünk munkahelyet keresni. Sikerült Varsádon 500.000 Ft-ért vásárolni egy szép nagy, felújításra szoruló parasztházat. A Családjainkért Alapítvány is hozzájárult a lakásvásárláshoz. Istennek hála, nagyon nyugodt, tiszta környezet ez a falu. Két és fél éve lakunk itt. A Polgármesteri Hivatal is nagyon rendes. A lakást elkezdtük tatarozgatni, meg bútorokat vásárolni. Igaz, még mindig vannak hiányosságok. A házban nincs ivóvíz, az egyik szoba beázik, a ház hátulja is nagyon rossz állapotban van. De legalább együtt a család...”

„Van kiút a bántalmazott anyák és gyermekek számára, ha valaki nagyon akar. Nagyon sokat köszönhetek a NOE-nak. Zolika öt éves múlt, csak mostanra kezdi kiheverni a sok nehézséget. Aki ilyen helyzetbe került, mint én és gyermekeim, legyen nagyon határozott, forduljon teljes bizalommal az Egyesülethez, mert ők minden tőlük telhetőt megtesznek a nagycsaládosokért, aki önhibáján kívül kerül a nullára. A legmesszebbmenőkig segítik a talpra álláshoz.”

Azt hiszem, ehhez nem szükséges és nem is illendő kommentár. Gratulálunk.

Önnek van pár millióskája arra az esetre, ha valamelyik családtagja megbetegszik?

Futó Rita

Tóparti mesék

A Gyopárosi-tó partján nyaranta olyan szépen beszélgethet az ember, mint ahogy hajdan tehették az emberek, amikor nem volt még olyan rohanós a világ. Leülnek, nézik a vizet, a kiskertekben esténként tüzeket raknak, hallgatják a tücskök ciripelését, a halak csobbanásait a vízben, a nyársra szalonnát tűznek, azt pirítgatják, zsírját a frissen szelt híres orosházi kenyérré csepegtetik. Az egész olyan, mint egykoron a mesebeli tündérlányka, Gyopárka tündérkertjében.

Nagyapó ezen az estén is előkészített minden, mert tudta, hogy összegyűl a család, s jön a sok unoka, tüzet néznek, varázsolnak, énekelnek, s jókat mulatnak. A fát már odarakta a tűzgyújtáshoz, a nyársak is szépen sorakoztak.

A tóban a halak megszokott rendjük szerint ugrándoztak, a tücskök pedig csak arra vártak, hogy a karmester nagyapó intsen, s kezdődhet az esti koncert. Ha majd elhallgatnak a tücskök, akkor jöhet a híres-neves Breki-kórus a tó keleti hangversenytermében, a Susogó-nád tisztáson.

Már csak az volt hátra, hogy megérkezzenek az esti vendégek, s akkor eljön a tavi-varázs.

Megérkezett mindenki.

A tüzet meggyújtották, s akkor megkérdezte nagyapó:

- Ma milyen meséket akartok hallani?
- Madármeséket – mondták szinte egyszerre, mert mindenki nagyon szerette a madarakat, s itt Gyopároson, ahol csodálatos ligetek vannak, minden csak úgy zeng a madárdaltól.
- Akkor a mai este a madarak estje – döntötték el.
- Mindenkinek van kedvenc madara?
- Igen – zengett a kórus.

- Nekem a harkályról mesélj... – szólt a legkisebb.
- Nekem a fecskéről – jött a folytatás.
- Én a feketerigó történetét akarom hallani – mondta az egyik legényke.
- A gólyáról is beszéljünk – zengett a következő kívánság.

- No meg a pacsirtáról – egészült ki a sor.
 - Azt mondtad egyszer, hogy a legszebben a csalogány dalol – szólt a következő óhaj.
- Ropogott a tűz, körbeülték, s nagyapó elkezdte szépen sorban mondogatni a meséket.

Így születtek a gyopárosi madármesék.

Bizony már ugyancsak öreg este lett, mire az utolsó is elhangzott.

Ellobbant a tűz. A csillagok fénye, mint apró mécsesek tükröződtek a Gyopárosi-tóban. Mindenki elálmosodott, s elmentek aludni.

Nagyapó eloltotta a tüzet, s még sokáig nézte, hogy sziporkáznak a csillagok a tó vizében. Néha egy-egy nagy hal rácsapott a farkával a víztükkörre, mire az öreg bagoly belekiáltott az éjszakába.

Aztán csend lett.

Mifelénk ilyen szépek az esték. Jó éjszakát!

Fülöp Béla, Orosháza

A harkály és a fakopáncs ruhája

Emlékszem, egyik tavasszal kirándultunk a családdal a közeli fenyveserdőbe. Sétálgattunk, élveztük a fenyő csodálatos tavaszi illatát. Egyszer csak mintha sűrű puskaropogás hallana, az verte fel a csendet.

- Mi volt ez? – kérdezték a gyerekek.
- Biztosan az erdei manók... – mondta az egyik.
- Ah, az nem lehet, azok nem így beszélnek, nem zajonganak – mondta a nagyobbik legény.

– Tudjátok, mi volt ez, hát a harkály. A fadoktor, ahogy mondják az emberek, ilyenkor tavasszal hívja a párját, s így üzen neki – mondtam én tudálékosan.

- Ja, az más... a harkály az.
- Nem is harkály, hanem fakopáncs – javította ki az egész csapatot a legnagyobb leányzó.
- Tudjátok, miért van a fenyvesben élő harkálynak fekete ruhája?
- Nem tudjuk...

– Hát akkor jöjjön a mese ismét. Íme:

„Kopogtatta a fekete harkály a lucfenyő kérgét szorgalmasan, lárvákat, bogarakat keresgélt. Egyszerre mintha csak elvágta volna, a kopogás megszűnt. Hatalmas csend borult az erdőre.

Történt ugyanis, hogy a harkálynak furcsa ötlete támadt: miért van neki fekete tolla és piros sapkája, amikor a többi madár gyönyörű, színes és tarkabarka tollruhát hord.

Másnap találkozott rokonával, a fehérhátú harkállyal, és rögtön meg is kérdezte tőle: Nénikém, neked miért van fekete sapkád, és a kabátod hátul fehér, a szárnyaiddal pedig olyan szép csíkos?

– Honnan tudhatnám én azt? De repüljünk el a nagy fakopáncs bátyóhoz – tanácsolta a fehérhátú harkály, és kettesben máris a bükkfa erdőbe szálltak.

– Fakopáncs bátyó! – kezdték egymás szavába vágva, miért van a fekete harkálynak csak fekete tolla, a fehérhátúnak fehér is, neked pedig az egész ruhád olyan szép tarka?

– Különös dolog ez, igazán soha nem is gondolkoztam a dolgon, – csóválta a fejét a nagy fakopáncs, így a fekete harkály ismét nem tudott meg semmit.

Talán a búbos banka okosabb lesz, meglátogatom, töprengett magában a fekete harkály. El is repült, hogy megkeresse. Aztán megkérdezte tőle, mikor rátalált éppen a fészke mellett, ahogy etette fiókáját.

– Kedves Búbosbanka! – szólította meg. – Nem tudod, miért van nekem csak fekete tollam és piros sapkácskám, míg te olyan szép koronával és csíkos tollakkal ékeskedhetsz?

– Nem tudom, repülj inkább a szarkához! Amott fészkel az erdő szélén azon a nagy akácán. Ő állandóan röpköd az erdőben és mezőn, sok mindent lát, és sok mindent megtudott a világból. Nekem különben is dolgom van, mert ennivalót kell gyűjtsek.

Fel is kereste a harkály a szarkát. Éppen egy fényes gombbal jött vissza valahonnan. A kíváncsi harkállyal szóba sem állt, talán félt, hogy elveszi a fényes kabátgombot, amit a fészke mélyére rejtett. A harkály innen is továbbrepült, s az egyik kis tavacsánál egy fa víz fölé nyúló ága hegyén ott csücsült a csillogó színekben pompázó jégmadár, amint a halakat leste. Mindjárt szóba is elegyedett vele:

– Mennyire irigylem ezt a pompás tollazatot, nem tudom miért, nekem mindig fekete gyászruhában kell lennem!

– Nincs mit irigyeljél, mert állandó veszélyben lennék, ha nem tanultam volna meg rejtőzködni, mindig óvatosnak kell lennem. Látod, a hasam barna, így a halak sem vesznek észre, ahogy itt ülök a faágon, a hátam meg kék, s fentről sem látnak, mert úgy lát-

szom, mintha a víz lennék. De azért mindig vigyáznom kell, fészkeket is mindig rejtegetem.

A csalódott fekete harkály itt sem tudott meg többet, csak hallott valamit a veszélyekről, meg a rejtőzködéssel. Repült tovább a harkály, s mindenkitől kérdezősködött, de senki nem mondott semmi bizonyosat. A tó fölött éppen egy sirály körözött, odakiáltott neki, és elpanaszolta bánatát, de a sirály kinevette, a víz alá bukott egy halacskaért, és gyorsan elszállt.

Aztán meglátott az egyik erdei tisztáson egy szép kis erdészházat. A közelébe repült, felült az egyik fa oldalára, s onnan lesekedett az udvarra. Sokféle jószág szaladgált ott, de ezekről tudta, hogy háziállatok, az erdészné asszonyosság baromfiudvara ez. Itt nincs is mit kíváncsiskodjon, a tyúkok, libák úgysem tudnak semmit. Egyszerre a ház mögül büszkén és peckesen elősétált a páva. Csodaszép tollazata volt, s a farka, az kész csoda. Meg is kérdezte, nem tudja-e, hogy neki, a fekete harkálynak miért csak fekete a tolla.

– Csak egy madár lehet ilyen szép, az én vagyok, a páva. Talán nem akarnál, te kis buta, rám hasonlítani? A páva büszkén felfuvalkodott, széttárta toll-legyezőjét, és odábsétált.

Eltelt a nyár, eljött az ősz. A lomberdők levelei aranyárgák lettek. A harkály végezte dolgát, kopogtatta a fák kérgét. Egy sereg tarka madár röppent mellé, a stiglicék voltak.

– Kedves barátaim – szólította meg őket a fekete harkály. – Nem tudjátok, nektek miért tarka a tollatok, az enyém meg csak fekete?

– Nem tudjuk! Nem tudjuk! – csicseregtek szaporán –, de ahogy hallottuk, a bagoly a legokosabb madár. Tőle kérj tanácsot.

– Hogy ez nekem nem jutott eszembe – mérgelődött, s mindjárt útnak is eredt a bagolyhoz. Az tollát fölborzolta, s egyből megoldotta a rejtélyt:

– A madarakat a tolluk színe védi, olyan színűek, ami elrejtí őket. Az erdő sötét mélyében, ahol te tartózkodsz, a fekete tollra senki nem figyel fel. S ha a fa odvában a fészket idegen ostromolná, kidugod piros sapkás kis fejed, biztosan megijedne, s egyből továbbállna.

A harkály megköszönte a bagoly választát, és elégedetten kopogtatni kezdte a legközelebbi lucfenyőt: kip-kop, kipi-kop, kipi-kipi-kop-kop.

Fülöp Béla, Orosháza

Az illusztrációt készítették: Jánosi Lilla, Jánosi Adrienn és Nemesi Irén.

Rejtvény

Kedves Gyerekek!

Nagyon sokan küldték vissza az előző NOE Levelekben megjelent rejtvény helyes megoldását.

A könyvjutalmat ezúttal Nagy Kinga nyerte Gyomaendrődről. Nyereményét postán küldjük el.

Reméljük, szívesen fogadjátok az új rejtvényeket, és sok jó megoldás érkezik.

A megoldások beküldési határideje: 2007. december 1. (1056 Budapest, Március 15. tér 8.)

A következő találos kérdések megfejtései állatok, illetve növények nevei. Kitaláljátok?

Fúr-farag, de mégsem ács, kopog, mint a kalapács. Fák orvosa, doktora, erdőben az otthona.

Nyári réten virulok én a búzatáblában, szellő ringat, hajladozom piros szoknyácskában.

Erdő mélyén, bokor alján elrejtözve bólogat: hogy könnyebben rátaláljunk, illatával hívogat.

Selyempelyhes bóbítamat hordják a szelek, szétfújja egy szusszantással az ügyes gyerek.

Ágról ágra, fákról fára
Fürgén, vígan szökkenek,
Ám legvígabb akkor vagyok,
Hogyha diót törhettek.
Szeretem a mogyorót is,
A rügyet is megeszem!
Találjátok ki gyerekek,
Hogy mi lehet a nevem!

Barlang mélye az én hazám,
Itt élem világom,
Télen alszom, nyáron meg a
Kerekerdőt járom.
Azt se bánám, ha az erdő
Csupa mézzé válna!
Bár nem tudom, hogy akkor majd
Hol terem a málna?

Zöld burokba születtem,
mikor aztán nagy lettem,
a zöld burok kiféslett,
és az úrfi kiesett.

Erdő, mező a hazája,
hol ételét feltalálja;
de ha éhség sanyargatja,
a falut is felkutatja.

Belopószik az udvarba,
libát, tyúkot öldös sorba,
szereti a sajtot, mézet,
s rákot fog, ha hozzáférhet.
Lombos, hosszú farka nagyon,
ravasz állat, ravasz nagyon.

Szárazon is tud mászkálni,
de a vízben jobb úszkálni;
tó feneké a hazája,
káka közt a palotája.
Néha a parton mélézgat,
egyhangúan fuvolázgat.
Mikor kél a hold kereke,
így kiabál: brekeke!

Ismerek egy tarka házat,
lakik benne szarvas állat;
szegényke fél nagyon tőled,
szarvát behúzza előled.
Bármerre jár, völgyön, hegyen,
házikója vele megyen...
Tarka házban szarvas állat,
minden gyermek kitalálhat.

Tengert, tavat, folyót szeret,
víz nélkül nem sokra mehet,

szárazon nem bír megélni,
nem hall és nem tud beszélni.

Bunda alól gyenge virág,
fehér fejét kidugja,
olyan mint egy piciny harang,
nevét vajon ki tudja?

Kis ember áll az erdőben,
nagy kalap van a fejében.
Ha kalapját megetted,
őt magát is ismered.

Lova nincs, de sarkantyút hord,
lépte büszke, járása zord.
A ruhája tarka ékes,
a járása, jaj, de kényes!
Hajnal hasad, ő köszönti,
a napkeltét ő serkenti.
Kiáltása harsány, tiszta,
szebben szól mint a trombita.
Széjjelnéz a szemétdombján,
tűz vöröslök a taréján.
Keményen lép, szörnyen nyakas.
Kitaláltad? Ő a...

Betűleves

Keresd meg a lent megadott szavakat a betűlevesben!

A	T	A	B	Á	N	K	K	A	U	T	Ó	I	T	M	Á	T	J	A	V	Í	T
I	E	H	E	L	A	D	Ö	V	E	K	Z	I	Í	S	C	I	G	Á	N	Y	Z
L	T	C	S	I	P	E	T	T	Í	O	I	M	D	K	E	L	A	P	R	Ó	Z
Ö	Ö	O	G	Á	S	G	O	F	Ő	H	U	V	Z	E	T	S	É	M	A	T	L
K	K	N	J	O	G	C	Í	M	E	Z	Ő	B	O	D	H	H	C	L	I	F	A
Ö	E	C	S	Ö	R	T	E	T	S	Z	Ő	L	M	N	O	Ú	T	Í	T	E	V
N	O	N	S	T	O	P	E	I	H	N	Á	F	E	O	H	D	Z	A	G	Á	O
M	A	N	D	U	L	A	K	C	A	I	G	A	Z	G	D	Y	G	I	R	F	L
A	H	A	M	A	Y	A	N	Y	S	Z	A	P	P	A	N	J	M	E	T	E	T
A	M	A	T	Y	Ó	I	E	T	A	Z	S	T	Á	L	L	C	S	U	P	O	R

4 betűs szavak

AUTÓ
DOMB
ELAD
FILC
IGAZ
INCH
SÉMA
ÁGAS
ÁGAZ
ÖKÖL

5 betűs szavak

FRIGY
KIVON
KÖTET
LOVAL
MATYÓ
TABÁN
TETEM
VETÍT

6 betűs szavak

CIGÁNY
CSIPET
CSUPOR
ELŐHÍV
FOGSÁG
IDEHÚZ
JOGCÍM
MOZDÍT
YAMAHA

7 betűs szavak

CSÖRTET
ELAPRÓZ
FŐZÓTÓK
LÁTSZAT
MANDULA
MUZSIKA
NONSTOP
SZAPPAN
ÁTJAVÍT

A NOE Ifjúsági Tagozat szárnybontogatásai

20 évesek lettünk... Felnőtt egy korosztály, egy csapat, egy réteg a NOE berkeiben. Van, aki ebben a 20 évben becsületben megőszült, van, aki felnőtt, van, aki fiatallá sarjadt. Siker, eredmény, büszkeség, múlt. De az élet nem áll meg, megy tovább. Ki lesz az, aki 20 év múlva a 40. születésnapot fogja ünnepelni? A válasz első alkalommal határozottan hangzik: gyermekeink. Engedjétek meg, hogy ezt hangsúlyozzam: gyermekeink fogják tovább vinni a NOE hagyományait, szellemiségét, értékrendjét, szervezetét! Ők lesznek (mi leszünk) a következő generáció a bizottságokban, a rendezvényeken, a szervezésben. Joggal remélhetjük, hogy a mai NOE-s fiatalokból szintén nagycsaládos apák és anyák lesznek.

Igaz, hogy a fiatalok manapság nagyon elfoglaltak, különböző hangszeres, sport, szabadidős és felekezeti csoportokba tartoznak. Ifjúságuk nagy részét korosztályukban, jellemző szabadidő tevékenységekkel töltik el. Készülnek az életre. Támogassuk őket azzal is, hogy ez alatt az idő alatt is nyújtunk nekik NOE-s háttérrel, légkört, érzést, közösséget!

Mi tudjuk az országban a legjobban, hogy mekkora szükség van az utánpótlásra. Országosan is, de ugyanígy nálunk is, a szervezet életében is.

Minden régióval felvettem a kapcsolatot, hogy találjak valakit, akinek a címére elküldhetem az Ifjúsági Tagozat alakulásával kapcsolatos információkat. Volt, ahol azt mondták, hogy most készül nálunk egy 8 hónapos ifjúsági tervezet, hogy mit fognak csinálni ebben az évben. Jaj, de jó! Máshol azt az információt adták: éppen most nőtt ki egy csapat, és a következő korosztályt össze kell szervezni. Ismét, jaj, de jó!

A NOE IT (NOE Ifjúsági Tagozat) megalakulásának célja nem egy új dolog kitalálása, nem a Nagy Ötlet. Célunk a helyi kezd-

ményezéseket összefogni, a központi titkárságról háttérrel nyújtani ugyanúgy, mint az összes többi NOE-s ügyben. Központi segítséggel nagyobb lélegzetvételű belföldi és külföldi programok szervezése, országos koordináció. Éppen az elhangzottak miatt első feladatunk „összefésülni” a kezdeményezéseket. Ahol nincs ilyen mozgolódás, ott életre kelteni, megmozgatni a fiatalságot. Ezért gyűjtök e-mail címeket, már alakul egy táblázat az elérhetőségekkel – eddig 26 fő van benne. Keszthelyen is gyűjtötünk címeket – kb. 30-at –, melyekkel bővítjük körünket. Kérek minden fiatalot, hogy a lent megadott elérhetőségen jelentkezzen!!! Már körvonalazódik első programunk, nehogy lemaradjatok róla!

Futó Rita

0670/45-95-643 (NOE-flottás szám)

futo.rita@noe.hu

A Keszthelyi Találkozón kérdőíveket töltöttünk ki a jelenlévő fiatalokkal. Köszönjük a válaszokat! Egyik kérdésünk az volt: szükségesnek, fontosnak tartod-e, hogy a NOE-n belül a fiatalokat csoportba összegyűjtsük, és a nagy család értékeit/érdekvédelmét már most elkezdjük megtanulni?

Hadd idézzek két véleményt, amely igazolja, hogy szükség van erre a kezdeményezésre:

– Igen, fontosnak találom, hisz így a későbbiekben sokkal könnyebben tudják képviselni az Egyesületet.

– Szerintem ez fontos. A nagycsaládokba nem csak a kisgyerekek tartoznak, a felnövekvő generációnak meg kell tanulnia, hogyan segítsenek a közösségnek.

Pöyhölába mentem...

Az egész egy kedd reggel kezdődött. A Sziget utolsó napja volt, én a Killers koncertre készülődtem, amikor megcsörrent a mobilom – Szia, Gyula! Nincs kedved elmenni Finnországba Noés fiatalokkal? – tette fel a kérdést egy ismerős hang. A válaszom talán egyértelmű.

Még aznap délután megkeresett Fehér Gábor, aki az egészet megszervezte nekünk (ezer köszönet!), és megbeszéltük a részleteket. Mivel nem volt hely azon a gépen, amivel ők mentek, én egy nappal előbb, aug. 20-án utaztam ki. Az esti vihar miatt késtem 3 órát, és hajnali 2-kor érkeztem meg. Elise, aki az egyik szervező volt, türelmesen várt rám, és elvitt a 25 km-rel távolabbi szállásomra. Másnap pedig, mielőtt a csapat többi tagja befutott volna, megnéztem Helsinkit. A reptérről a litvánokkal, írekkel, dánokkal, finnekkkel és erdélyiekkel együtt utaztunk tovább Pöyhölába, egy festői, tóparti kis falucskába, ahol már nagyon vártak minket.

Az este az ismerkedésről szólt, a különböző játékok alatt mindenki remekül szórakozott, miközben a 6 nemzetiségből álló csapat közösséggé formálódott. Ez a vidám hangulat az egész tábor alatt megmaradt. Egész nap programokon vettünk részt, reggeltől estig nem volt megállás, de senki nem panaszkodott. Voltak előadások a békével kapcsolatosan, nagyon érdekes és megindító volt például az afgán fiú előadása, aki 8 évesen menekülni kényszerült hazájából. De a komoly témák mellett rengeteget nevtünk. Nagyon tetszettek mindenkinek az interaktív előadások, az egyiken két vadidegen törzs ismerkedését kellett modelleznünk, a másikon pedig rövidfilmet kellett forgatnunk. Természetesen kipróbáltuk az igazi finn életérzéshez tartozó szaunát, de a többi ország kultúrájából is kaptunk ízelítőt. Megtudtuk, mi a dán „Hugge”, milyen az igazi ír Guinness, mi a litvánok nemzeti sütije és az erdélyiek szilvalekvárja. Mi egy sajt, szalámi és borkóstolót prezentáltunk, ami hatalmas siker volt. Csütörtökön ellátogattunk a közeli Jyväskylä-be, megnéztünk egy ortodox templomot, és az egyetemi könyvtárban megnéztük a magyar könyveket.

Rengeteg élménnyel és jó néhány baráttal lettünk gazdagabbak a hét végére, a búcsúzás nem is sikerült könnyűre. Remélem, még lesz alkalmunk találkozni! Itt is megragadnám az alkalmat, hogy megköszönjem a szervezők remek munkáját. A korosztályomnak meg annyit üzenek, hogy csak rajtunk múlik, hogy mi is szervezünk-e ilyen programot...

Weeber Gyula

Young Adults! Build peace! avagy Finnországban jártunk

Lassan egy hónap telt el azóta, hogy visszajöttünk a Finnországban megrendezett ifjúsági táborból. Úgy érzem, hogy az ott szerzett élmények már leüledtek, és nem hirtelen felindulásból írom meg, hogy mi is történt ott kint.

Finn barátaink januárban hívták fel a figyelmünket erre a táborra, mikor partnereket kerestek a „Young adults! Build peace!” (Fiatal felnőttek! Építsétek a békét!) című táborukhoz. Nem egy nemzetközi programon vettem már részt, de a végére mindig olyan tapasztalatokhoz jutottam, amelyek sokkal gazdagabbá tettek. Ezért döntöttem úgy, hogy ebbe a táborba is beszállok, s igyekszem ismét újabb embereknek megmutatni ezt a fantasztikus lehetőséget.

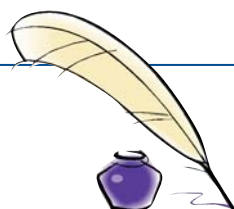
Nyilván senkinek sem kell elmagyarázni azt, hogy ha két különböző kultúrkörből érkező ember találkozik, a kultúrák közötti különbségek miatt akarva akaratlanul is megsértheti az egyik a másikat, s ebből bizony problémák adódhatnak. A táborban finn, dán, ír, litván, erdélyi és magyar fiatalok voltak jelen, így sikerült egy eléggé multikulturális légkört létrehozni. Mint említettem, a tábor fő témája a béke volt, s ennek különféle aspektusait próbáltuk végigjárni a kint eltöltött idő alatt. Próbáltuk a különféle témákban az egymás közötti hasonlóságokat keresni, de ezzel párhuzamosan a különbségek egy része is felszínre került, amelyek néha bizony frusztrálhatták a résztvevőket. Az egyik leglényegesebb feladat az volt, hogyan tudnak ezen az érzésen úrrá lenni, hogyan tudják kezelni úgy, hogy a másik embert ne érje támadás, és közben maguk se érezzék azt, hogy túlzottan fel kéne adni magukat a másik

megértése és elfogadása miatt. Az egyén szintjétől egészen a globális síkig mentünk: a béke és én, hogyan találok békét magamban, mire van szükség a saját békémhez; béke a környezetemben, mi kell ahhoz, hogy a mellettem lévő emberek békében élhessenek, mivel tudok én hozzájárulni a környezetem békéjéhez; béke és a világ, van-e a világban béke, ha igen, miért, ha nem, miért nem; megnéztük volna, hogy a világvallások milyen békékeppel rendelkeznek (sajnos több meghívott előadó erre nem jött el), valamint beszélgetést folytattunk egy önkéntessel és egy menekülttel is, akiknek bőven volt tapasztalatuk arról, hogy milyen egy háborús övezetben élni. Ezekre a programokra előadások, kiscsoportos foglalkozások és játékok variációival kerítettünk sort.

Nem tudom megmondani, ki mennyire vette hasznát a programoknak, de azt tudom, hogy valahányszor végignéztem az embereken, csillogó szemmel figyeltek a másokra és az adott programra, hogy éppen mi történik. Élvezték, és közben tanultak, változtak. Nem az a lényeg, hogy mennyire, sőt, ezzel nem is kell foglalkozni. A lényeg, hogy valami újat mutattunk, olyat, ami érdekelte s remélhetőleg még mindig érdekli őket, és *foglalkoznak* vele. Ez a legfontosabb.

Fehér Gábor

KEDVES IFJÚ!

**...Ha EDDIG ÚGY ÉREZTED, HOGY a NOE LEVELEK
nem NEKED SZÓL...**

**...Ha EDDIG ÚGY GONDOLTAD, HOGY a NOE LEVELEKben
NINCS TÉGED ÉRDEKLŐ CIKK...**

**...Ha EDDIG ÚGY LÁTTAD, a NOE LEVELEKET
nem a TE KOROSZTÁLYODNAK KÉSZÍTJÜK...**

**ITT AZ IDŐ, HOGY MEGOSZD VELÜNK,
TE HOGYAN ÉRZED, GONDOLOD, LÁTOD!!!**

**ÍRD MEG, MI VOLT AZ, AMI AZ ELMÚLT IDŐben
LEGALÁBB EGY ÓRÁT FOGLALKOZTATOTT!!!**

**BIZTOS VAGYOK benne, HOGY ez MÁST IS ÉRDEKEL,
ÍGY ÚJ VÉLEMÉNYEKRE, NÉZŐPONTOKRA,
GONDOLATOKRA LEHETSZ.**

(a mateklecke nem ide tartozik)

**LEHET TUDOMÁNYOS, ELMÉLETI, GYAKORLATI, TÖRTÉNELMI,
ERKÖLCSI, ETIKAI, SZABADIDŐS, KOMOLY, HUMOROS,
TEHÁT OLYAN SOKOLDALÚ,
MINT AMILYEN TE MAGAD IS VAGY.**

KÜLDÖD IDE:

FUTO.RITA@NOE.HU

**LEGYEN VÉGRE EGY NEKED SZÓLÓ ROVAT
a NOE LEVELEKben!**

Gondolatok – a családról

Hideg volt, őszi est. A Göncöl csillagai fényesen ragyogtak az égen. Lépések hallatszottak a földúton. Két alak, többet nem lehetett látni, mert lámpa nem volt a közelben. Egyenletesen mentek, kissé összebújva. Az egyik biztos léptekkel befordult egy kocsibeállóra, majd továbbmenve megállt a pince előtt.

– Ez az? – kérdezte a másik alak. Egy fiatal lány hangja volt. Az idegen hangra megszólaltak a kutyák két telekkel odébb.

– Ez! – hangzott a válasz és egy kulcs kezdett matatni a zárban, aztán csattanva elfordult. A két alak bement a házba. Az egyik igen otthonosan sürgölődött, és felkapcsolta a villanyt. Éles fény hasított az éjszakába. Most lehetett látni az arcokat. Két fiatal: egy fiú és egy lány, nagyjából egyidősek lehetnek, a nagykamaszkor küszöbén.

– Szép pince – szólta a lány –, szép rend van itt!

– Kell is, hétvégén szüret! Na, begyújtok, mert hideg van itt!

Pakolni kezdett a kályhába.

– Sok szőlőtök van? – ült le a lány egy székre, és nézte, ahogy a fiú befejezte a rámolást.

– Ühüm! – bölintott amaz, majd sercent a gyufa, és lassan ropogni kezdtek az ágak a tűzben. A fiú rádobott még néhány vaskosabb darabot, majd becsukta a kályhaajtót, és leült a lány mellé.

– Azért jó lehet a szüret – folytatta a lány –, együtt a család, a rokonság...

– Aha, de itt is melózni kell! Csak az a különbség, hogy itt többen vagyunk.

– Ezt hogy érted? – és kérdően nézett a fiúra.

– Úgy, hogy otthon is sok a munka. Hátul... az állatok.

– Nem szereted?

– Nem, de hát ki csinálná? A két húgom? Még nagyon kicsik! A nagyobb? Ő szokott, de tanulnia kell, meg ott a barátja is. Anyám? Anyám keveset keres, itthon meg, mint a robot; főz, mos, takarít! A húgaim idegesítik, az idegei már nem fogják sokáig bírni! Sokat segít hátul is, a szőlőben is. Apám? Mindent meg akar próbálni, hogy pénz jöjjön a házhoz! Ő dolgozik hátul is rendesen, de egyre többet ad át nekem. Amikor nincs itthon, nekem kell helyette is dolgozni!

A nagymamám? Öreg már, több, mint hetven, de dolgozik ő is. Főleg hátul. Ő sokszor kéri a segítségemet. Van, hogy már elegendem van a melóból: óltakarítás, morzsolás, dióverés, ez-az. Apró kis dolgok, de összegyűlnek. Nyáron is a szomszéd ment a haverokkal, én meg mentem a kukoricaföldre. Bár nem panaszkodhatom, sokszor elengedtek. Mégis igazságtalannak éreztem az egészszet. Tele van velem a hócipőm!

– Mindig?

– Nem. Vannak benne jó dolgok is! Kevés, de ilyenkor az ember a legapróbb dolgoknak is örül. Kint dolgozik a szőlőben, és közvetlenül a mellette levő fán megszólal egy sárgarigó, a szőlősorból kiugrik a nyúl, meg ilyenek. Csak azt nem értem, ha ennyit segítetek, hogy várják el, tanuljak is. Én erre fogom, meg az agyamban.

– Az én apám meg rádfogja! – mosolyodott el a lány, és levette a kabátját. – Jó idő lett!

– Az, otthon is most már tüzelni kell. Drága a gáz, meg amíg van fa, lehet! Az utóbbi napokban ez is az én dolgom. De ez jó munka, ezt szeretem. Jó nézni a lángokat – felállt –, megnézem a tüzet.

A lány ülve maradt, csillogó szemmel nézte a lángnyelveket a nyi-

tott kályhaajtón át.

– Azért jó neked, nem? – nézett föl a fiúra.

Az nem válaszolt, bedobott még két fadarabot a lángok közé, majd becsukta az ajtót.

– Attól függ, milyen értelemben! – ült vissza a lány mellé. – Végül is csak hasznomra válik, ha segítetek a családban. Valamennyi rám ragad abból, hogyan kell ezt-azt megcsinálni.

– Meg vannak testvéreid – szólta közbe a lány –, főleg a két húgod. Amint láttam, tudsz velük játszani, beszélgetni... Valamennyit értesz a kicsik nyelvén.

A fiú elmosolyodott.

– Persze, egy kis dorgálás után ők is értenek az enyémen. Bár sokszor én is így tanultam tiszteletet. Hiába, ilyen a család. Ez van, ezt kell szeretni. Én már megszoktam, nekem ez a természetes. Neked biztosan furcsa volt. Még valahol ott van a parasztszellem a családban. Sokszor teljesen eltűnik, de van, hogy erősen él. Remélem, te az előbbit láttad...

A lány ránézett a fiúra furcsán, kérdően. Egy kis csönd ereszkedett közéjük.

– Te szégyelled előttem a ... a családodat? A fiú nem válaszolt rögtön. Elfordult, szeme mereven előre nézett, majd rekedten, halkán megszólalt:

– Néha igen...

Döbbsent csend volt a válasz.

– Örült vagy! – suttogott a lány – Büszke kéne, hogy legyél egy ilyen családra!

– Büszke? – mosolygott keserűen a fiú – Mire? Hogy a húgaim állandóan idegesítenek mindenkit?

– Arra, hogy a szüleid négy gyereket vállaltak! Ez óriási áldozattal jár! Hogy inkább ezt választották, mint gyerek nélkül, de gazdagabban éljenek. A lányok még kicsik, majd felnőnek. Lehet, te is ilyen voltál.

– Lehet...

– Büszke kéne lenned arra, hogy dolgozhatsz! Hidd el, így szeretlek, ahogy vagy, sokkal jobb így, mintha egy nyálas haszonleső lennél! Egy tiszteletlen, nagyszájú, szemtelen kölyök! Mit gondolsz, miért tisztelnek ennyien? Miért bíznak meg benned? Mert tisztelettel vagy, amit a családod nevelt beléd! A te családod másabb, mint az enyémen.

Tudom. Én sem hittem volna el, hogy mennyit dolgozol, ha nem ismerlek meg közelebből! De hidd el, így a jó! Most talán még nem érzed, de majd később hálálkodni fogsz, hogy ilyené neveltek. Legyél büszke a családodra! Ne hivalkodóan, csak szeresd őket! Soha ne szégyeld őket! Legalább ennyivel tartozol nekik. Bármilyen is a családod. Lehet, más az ilyet szereti.

A fiún látszott, hogy gondolkodik. Aztán fölneézett a lányra őszinte csodálattal a szemében.

– Csodálkozom rajtad! Más legfeljebb sajnált, és nem tudta elképzelni a családomat. A testvéreim számát nem értették meg. Te viszont más vagy.

A lány elmosolyodott, egy kis pír futott át az arcán.

– Köszönöm.

Aztán összehajolt a két fiatal. A tűz pattogott, a szőlősorok között talán egy nyúl szaladt, és titkokat súgott a csendes, hideg, de fénylő őszi éjszaka.

**A Nagycsaládosok Országos Egyesülete
tisztelettel és szeretettel köszönti
a 90 éves
SZABÓ MAGDÁT**

Szabó Magda 1917. október 5-én született Debrecenben. Szülővárosában érettségizett 1935-ben. 1940-ben a debreceni egyetemen kapott latin-magyar szakos tanári és bölcsészdoktori diplomát. A helyi Református Leányiskolában, majd Hódmezővásárhelyen tanított 1945-ig, amikor a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium munkatársa lett. 1949-ben megkapta a Baumgarten-díjat, de még abban az évben visszavonták tőle, és állásából is elbocsátották; egészen 1958-ig nem publikálhatott. Ebben az időben általános iskolai tanárként dolgozott.

Az eredetileg költőként induló Szabó Magda 1958 után már regény- és drámaíróként tért vissza. A *Freskó* és *Az őz* című regények hozták meg számára az országos ismertséget. Ettől fogva szabadfoglalkozású íróként élt. Számos önéletrajzi ihletésű regényt írt, az *Ókút*, a *Régimódi történet* és a *Für Elise* saját és szülei gyermekkorát, valamint a XX. század elejének Debrecenjét mutatja be. Sok írása foglalkozik női sorsokkal és kapcsolataikkal, például a *Danaida* vagy a *Pilátus*.

1985 és 1990 között a Tiszántúli Református Egyházkerület főgondnoka és zsinati világi alelnöke volt. 2000-ben a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia alapító tagja és irodalmi osztály rendes tagja lett. Alapító tagja a Digitális Irodalmi Akadémiának.

1947-ben kötött házasságot Szobotka Tibor íróval, akinek alakját *Megmaradt Szobotkának* című könyvében idézte fel. A férj halála után Szabó Magda lett hagyatékának gondozója.

Sok más díj és kitüntetés mellett Debrecen és Budapest díszpolgára, tulajdonosa a Corvin-láncnak, tagja az Európai Tudományos Akadémiának, Prima Primissima díjat is kapott. Ebben az évben Szabó Magda kapta meg *Katalin utca* című művéért a legjobb európai regény jutalmazására alapított Cévennes-díjat, amelyet idén először ítéltek oda Franciaországban.

Szabó Magda azon szerzők közé tartozik, akik korosztályok sokaságát hódították vissza az igazi irodalomhoz, az olvasáshoz. Írásaival évről évre, könyvről könyvre új olvasókat tud meghódítani. Regényeiben, verseiben, színdarabjaiban, minden művében tetten érhető a ragaszkodás, a kapcsolódás a szülővárosához, Debrecenhez. Könyvei 43 nyelven sorakoznak a könyvespolcon. Történetei a fiatalok, a felnőttek és idősek körében is közkedveltek, munkássága a legnagyobb érdeklődésre tart számot.

Szeretettel ajánljuk mindazok figyelmébe, akik szeretik Szabó Magda műveit, hogy a Debreceni Városi Könyvtár (www.dbvk.hu) honlapjáról ingyenesen letölthető az író nő számos digitalizált műve (pl. az *Abigél*, *Az ajtó*, a *Katalin utca*, az *Ókút*, a *Mondják meg Zsófikának*, *Az őz*, *Tündér Lala* stb.).

Együttal felhívjuk a figyelmet a *Magyar Olvasástársaság* honlapjának újdonságára:

„Könyvek újratöltve – Gyermekirodalmi adatbázis”

Tudja-e, hogy milyen könyvet keressen könyvtárban, könyvesboltban annak a gyereknek, aki az állatokról szóló történeteket kedveli? Vagy mit meséljünk egy 3 évesnek, hogy könnyebben menjen az elalvás? S mit ajánlanánk annak a kiskamasznak, aki minták után kutatva életrajzi regényt olvasna?

A válaszokat az érdeklődők megtalálják a www.hunra.hu weboldalon.

Gyermekeink egészsége

Kedves Szülők!

Mindannyian tudjuk, hogy a gyermekek felnevelésében a család a fő szerep és a fő felelősség. De azt is látjuk, hogy az iskolában töltött hosszú évek sem múlnak el nyomtalanul: az iskolának is nagy szerepe van a gyermekek nevelésében. Különböző szociológiai kutatásokból ismert, hogy a gyermekek és a felnőttek is előkelő helyre rangsorolják értékeik között az egészséget. Éppen ezért nagyon fontos, hogy a gyermekek egészségéért szükséges tennivalókat a családban és az iskolában is megtegyük. Ehhez persze legelőször is tudnunk kell arról, hogy mi segíti a gyermekek egészségét, és mi hátráltatja.

Az elkövetkező lapszámokban a köré a 4 iskolai egészségfejlesztési alapeladat köré fogjuk csoportosítani az egészséget szolgáló tennivalókat, amelyek együttesen az egészséget veszélyeztető összes kockázati tényező csökkentését jelentik, vagyis a teljeskörű (idegen szóval: holisztikus) egészségfejlesztést valósítják meg.

Kezdeként lássuk a 4 iskolai egészségfejlesztési alapeladatot, amelyet az iskolának minden tanulóival, a teljes tantestület és a szülők bevonásával, szakmai ellenőrzés mellett kellene végeznie ahhoz, hogy minden gyermek hozzájusson az egészségéhez, egészséges fejlődéséhez szükséges tevékenységekhez:

1. egészséges táplálkozás,
2. mindennapi testmozgás,
3. személyiségfejlesztés, hogy a gyermek érett, autonóm személyiséggé váljon – ennek két alapvető eszköze a személyközpontú pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazása,
4. a környezetvédelmet, fogyasztóvédelmet, balesetvédelmet, családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési ismeretek hatékony oktatása úgy, hogy azok a gyermeknek „bensőjévé” váljanak (vagyis az élet során adódó számtalan helyzetben az egészséges megoldások választására legyen képes).

A Népegészségügyi Programban ezen feladatok megvalósítása célként szerepel, s a Népegészségügyi Program megvalósítását kormányzati szinten elősegítő Népegészségügyi Tárcaközi Bizottság 2003-ban született döntései nyomán az Egészségügyi Minisztérium a többi illetékes minisztériummal és igen széleskörű szakmai együttműködéssel meg is tervezte ezen feladatok iskolai megvalósításának elterjesztését (a terv neve: „iskolai egészségfejlesztési normatíva”). A rendkívül széleskörű egyetértés és akarat ellenére a forrásokat az akkor illetékes Belügyminisztérium mégsem bocsátotta rendelkezésre, így a terv kormányzati szintű megvalósítása még várat magára.

E sorok szerzője az Egészségügyi Minisztérium munkatársaként vett részt a fenti tervezési munkában, mostani munkahelyeinek pedig az a célkitűzése, hogy a teljeskörű iskolai egészségfejlesztés megvalósítását különböző önkormányzatokkal, iskolafenntartókkal együttműködve az EU forrásaiból megkezdje. Ennek az a népegészségügyi célja, hogy addig is tapasztalatok gyűljenek, míg a terv megvalósítása visszakerülhet a kormányzati szintre – hiszen minden gyermek részére csak a központi költségvetésből lehet elérhetővé tenni. Márpedig a teljes körű iskolai

egészségfejlesztés 4 alapeladatára úgy van szükség, mint ahogyan ablakra és lámpára – valaha ezek sem voltak, ma viszont furcsállnánk, ha valaki csak egyes iskolák, egyes gyermekek számára akarná ezeket biztosítani.

Két okból tartom lényegesnek, hogy kedves Szülőtársaimhoz fordulhatok a NOE Levelekben (három felnőtt gyermek anyjaként én is NOE tag vagyok). Egyrészt szeretném, hogy tudjanak arról, hogy mit kellene az iskolában a gyermekek egészsége érdekében tenni: el is várhatják az iskolától ezek megvalósítását, de főleg majd örömmel fogadják, amikor az iskolákban végre sorra kerülnek ezek is. Másrészt azt is szeretném, hogy a kedves Szülők is ötleteket kapjanak arra, hogy a családban hogyan segíthetik gyermekeik egészségét (és az iskola ez irányú munkáját).

A jelen lapszám mellékleteként megtalálják az Egészségügyi Minisztérium honlapján (www.eum.hu) megtalálható, szülőknek szóló rövid tájékoztatót a 4 iskolai egészségfejlesztési alapeladról, amely az ún. büférendelet megszületése kapcsán kívánta a szülők figyelmét felhívni arra, hogy nemcsak a büfével van tennivalónk.

A további lapszámokban pedig a 4 iskolai egészségfejlesztési alapeladathoz csatlakozó számos témakörben adunk gyakorlati ismereteket, ötleteket.

Kedves Szülőtársaim, szeretettel gondolok mindenkire, aki gyermeke(ke)t nevel, hiszen nagyszerű feladatot kapott. Arra kérem Mindannyiukat, hogy szeretettel, korukhoz illő odafigyeléssel, sok-sok együtt töltött idővel (játékkal, meséléssel, énekléssel, sétálással, kirándulással, közös házi munkával) neveljék őket – a tétét és számítógépet pedig kapcsolják ki.

Budapest, 2007. szeptember 20.

dr. Somhegyi Annamária Ph.D

Prevenációs igazgató

(Országos Gerincgyógyászati Központ, Budapest)

Prevenációs program partner

(Europa Nova Közhasznú Alapítvány, Vállus)

Víz ABC

15 VÍZTAKARÉKOS TIPP

1. A csöpögő csappal 90 liter vizet is elpazarolhatsz egy héten.
2. Ha a fogmosás alatt ereszted a vizet, percenként 9 litert fogyasztasz. Használj inkább fogmosó poharat!
3. Ha a hűtőbe teszel vizet, akkor nem fogod órákig eresztetni a csapot, hogy hideg vízhez juss.
4. Ha langyos vízre vágysz, inkább a meleg vizes csapot tekerd lejjebb, minthogy a hideget nyitod ki jobban.
5. Ne moss félig üres mosógéppel! Egy átlagos gépi mosás 95 liter vizet fogyaszt, ha teletöltöd, akkor feleannyi vizet használsz.
6. Ha új mosógépet vagy mosogatógépet vásárolsz, válaszd az „A” jelűeket, mert ezek a legtakarékosabbak.
7. Ha a vécétartályod energiatakarékos, lehet irányítani a lefolyó víz mennyiségét, akkor minden egyes öblítésnél 3 liter vizet tudsz spórolni.
8. Ha csak röviden tusolsz, nem pedig nyakig merülsz el minden este a fürdőkádban, akkor harmadannyi vizet fogyasztasz. Ezzel hetente 400 liter vizet takaríthatsz meg.
9. A főzőedényekbe annyit vizet tégy, ami elegendő, nem kell a pereméig tölteni! Így kevesebb lehet a gázzámlád is. Többször használd fel a vizet, és a növényeid meghálálják! Például az akvárium vize tele van nitrogénnel és foszforral, ami táplálja a dísznövényeidet.
10. Ha figyeled a vízáradat, ellenőrizni tudod a fogyasztásod.
11. A kapálás segíti a növények növekedését, csökkenti a talaj vízvesztését, eltünteti a gázt, amely természetesen növények elől is elszívja a vizet.
12. A nedvesség megtartásához tegyél talajtakarót a földre, például fakérget, komposztot, nehogy kiszáradjon a föld a napsütéstől, és ez egyúttal megnehezíti a gyomok előbújását is.
13. Gyűjtsd az esővizet egy tartályban és öntözz vele! A locsolórendszer hasznos, mert rövid idő alatt átmedvesíti a kertet gyeplülettől, de annyi vizet használ egy óra alatt, mint egy négytagú család egy nap alatt. Ha ehelyett csak akkor locsolsz, amikor szükséges, 225 liter vizet is megtakaríthatsz egy hét alatt.
14. Hűvösben locsolj, mert kevesebb párolog el! A legjobb, ha alkonyatkor, mert éjszaka a nedvesség mélyre hatol a talajba.
15. Amikor dísznövényeket válogatsz a kertedbe, olyanokat válassz, amelyeknek kicsi a vízigénye. Körülöttük dekorálhatod a kertet sziklákkal, téglákkal, fenyőkéreggel, kavicsokkal stb. Nézz utána, mennyi vizet igényelnek a régi növényeid, sok növény bírja a szárazságot!

Forrás: Thames Water nevű angol vízművek kampánya - BBC

VÍZ AZ EMBERI SZERVEZETBEN

Szervezetünk minden sejtjét túlnyomórészt víz alkotja. A vér 92, a csontok 22, az agy 75, az izmok 75 százaléka víz. A víz ezenkívül:

- A sejtekbe tápanyagot és oxigént juttató, és az elhasznált anyagokat elszállító vér- és nyirokkeringési rendszer legnagyobb részét alkotja.
- Segít a vesékből kiöblíteni a mérgező anyagokat.
- Segít egyensúlyban tartani elektrolitjainkat, ami hozzájárul vérnyomásunk szabályozásához.
- Segít szemünk, szájunk és orrjárataink nedvesítésében.
- Forróságban segít a test hűvösen tartásában, és elszigeteli a testet a hidegtől.
- A szervezet kipárnázva lengéscsillapítóként funkcionál.
- Segít az ízületek kenésében, továbbá a vér, a verejték, a könny és a nyál része.
- Sok olyan nyomokban előforduló ásványi anyagot tud biztosítani, amelyre a szervezetnek szüksége van.

MENNYI FOLYADÉKOT IGYUNK?

Az, hogy valakinek mennyi vizet kell naponta meginnia, függ: a test méretétől, a fizikai aktivitás szintjétől, sőt az éghajlattól is.

Az elvesztett folyadékot – amely vizelet (1300 ml), széklet (150 ml), verejtékezés (500 ml) illetve légzés (450 ml) útján távozik szervezetünkől – folyamatosan pótolnunk kell.

Szervezetünk maga is termel folyadékot az anyagcsere-folyamatok eredményeként a tápanyagok elégetésekor, amelynek mennyisége mintegy 300 milliliter naponta. A maradék másfél literet táplálék és folyadékfelvétel útján kell pótolnunk.

Naponta 1,5 és 2,5 liter közötti vizet kell meginnunk ahhoz, hogy pótoljuk a nap során elvesztett folyadékmennyiséget, de kánikulában, sportolás közben akár 4-5 literre is szükségünk lehet. Az egészséges felnőtt ember napi folyadékszükségletének egyharmadát az elfogyasztott szilárd táplálékok, kétharmadát folyadékok fedezik. Részletesebben lebontva: a folyadékbevitel körülbelül 70 százaléka ivóvízből, üdítőkől, gyümölcsleiből, teából, levesekből, tejből, és egyéb italokból származik, körülbelül 20 százalékát gyümölcsök és zöldségek adják, mintegy 10 százalék pedig kenyérről, húsról, tojásról, hüvelyesekkel kerül a szervezetbe. A kellő vízmennyiség legjobban vízfogyasztással tartható fenn. A koffeintartalmú italok, mint például a kávé, kóla és az alkoholtartalmú italok vizet vonnak el a szervezetből, mivel a feldolgozásukhoz több víz kell, mint amennyit ezekkel beviszünk.

Korábbi mokrás-, teás- vagy étkezésletét, ha megunta, kiváló alkalom, hogy most a **Haas & Czjzek-hez** behozza. Csereakciónk keretében új szett vásárlásakor a régit beszámíltjuk, a hozzánk behozott készleteket pedig a Nagycsaládosok Országos Egyesületéhez továbbítjuk. Cserejével most jól is tehet, kérjük, keresse a **Haas & Czjzek** üzleteiben a részleteket.

Haas & Czjzek üzletek: 1065 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 23. Haas & Czjzek Porcelán- és Kristályáruház, illetve Haas & Czjzek Árkád, Campona, Duna Plaza, Lurdy, Mammút I.

A csereakció időtartama: 2007. szeptember 17. – 2007. november 11.
www.porcelan.hu • www.noe.hu

Felhívás!

Mindannyian szeretünk nyaralni – főleg olcsón. Sokan kellemes élményeket szereztek, amikor egyházi fenntartású házban, táborban, üres plébánián nyaraltunk, üdültünk. Nem mellékesen ez elég pénztárcakímélő megoldás volt. Szeretnénk, ha minél nagyobb körben lehetne ilyen célra hasznosítani az üres épületeket, telkeket, amelyek a különböző egyházak birtokában vannak, és erre alkalmasak. Ehhez szeretnénk egy kis összeállítást készíteni azokról a helyekről, ahol már voltunk, ahol jól éreztük magunkat. Kérek tehát mindenkit, aki valaha valamilyen egyházi fenntartású helyen üdült, nyaralt, arról legyen pár adatot küldeni nekem, hogy az összeállítást elkészíthessem. Ha valaki egy-két fényképet is tudna küldeni, vagy élménybeszámolót írni, annak nagyon örülnék. Gyermekünk által írt élménybeszámolók is nagyon jók lesznek!

Ha mást nem, akár név nélkül is elküldheted az alábbi adatokat: Hol nyaraltál? (Falu, város, esetleg pontos cím, elérhetőség) Milyen egyházi intézményben (katolikus / református / evangélikus stb. tábor/ízfűségi ház, vendégház / üres épület stb.) Mikor (év, évszak)? Hányan voltatok (családok, gyermekek stb.) Milyen színvonalú volt a szállás? Esetleg: (nem kötelező) milyen árszínvonalú volt?

Határidő: legkésőbb november végéig. Információkat küldhettek e-mailen, levélben, de akár telefonon is. A leghasznosabb beküldők között remélem módunk lesz ajándékok kisorsolására. A beküldött adatokból készült összeállítást zárt körben, csak egyházi vezetők között fogjuk terjeszteni, abból a célból, hogy MÍNÉL TÖBB HELYEN TEREMTSENEK LEHETŐSÉGET ilyen olcsó pihenésre a nagycsaládok részére. Mindenkinél, aki küld bármilyen kevés információt, el fogom küldeni azokat az üdülési lehetőségeket / címekeket amelyekhez hozzájutok – még ha nem is kerül bele az anyagba. Különösen jó lenne ha valaki tudna olyan esetről, amikor családok, nagycsaládok esetleg valami munkával segítettek, honoráltak az egyházi szervezetet. (Pl. Levágtuk a fűvet, aztán ott sátorozhattunk. Kimeszeltük az épületet és ott nyaraltunk stb.) Ha bárkinek negatív élménye van, vagy kérdése, problémája az is nyugodtan írjon! Sok szeretettel:

Karay Tivadar
nagycsaládos
1193 Budapest Deák F. u. 31/a
karayt@gmail.com
06-20-7708-386

Üdüljön családjával, barátaival Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy közelében **Bárádon a Koroknai Portán!** Eredetileg népművelő-pedagógus házaspár vagyunk, három fiúgyermekkel.

Állattartással foglalkozunk (ló, kecske, borjak, nyúl stb.), a sok háziállat közelsége nagy örömet szerez a gyerekeknek. Lehetőség van lovaglásra, szekerezésre, íjászkodásra, kemencében sütésre-főzésre stb. Népi kismesterségekkel (szövés, csuhéfonás, fazekaság) való ismerkedés a falunkban és a környéken. A portán található még asztalitenisz, kosárlabda, udvari játékok és kerékpárok. Elhelyezés 2-3 ágyas szobákban (konyhasználattal).

Több gyógyfürdő a környéken.

Áraink: 2500 Ft/ fő, 12 éves korig 10% kedvezmény.

Üdülési csekket elfogadunk.

☎ 54-466-193, 30-279-2682

koroknaib@freemail.hu

www.koroknaiporta.hu

skype: koroknai_bela

Tájékoztató a kávé-, teás- és az étkezéslet csereakcióban való részvételéről

Kedves leendő Vásárlónk!

Örülünk, hogy felkeltette érdeklődését csereakciónk, melynek működéséről az alábbi tájékoztatást adjuk Önnek.

Az értékesítési akcióban a boltjainkban található összes porcelángyár kávé-, teás- és étkezésletét meg lehet vásárolni, amelyek vagy üzletünk raktárkészletében találhatóak meg vagy pedig az adott gyártó aktuális katalógusában szerepelnek.

Az Ön által felajánlott használt csereakciókért átveszük, és az új megvásárolandó termék árától **százalékos** árengedményt adunk. Abban az esetben, ha az új kiválasztott termék az üzletünkben megtalálható, úgy a csere azonnal lebonyolítható, ha nem, a ténylegesen fizetendő vételár **50 %-os** megfizetése mellett vállaljuk, hogy a kiválasztott terméket az Ön részére legyártatjuk, és gyártástól függően rendelkezésére bocsátjuk.

Felhívjuk figyelmét, hogy a csereakció mechanizmusára való tekintettel az Ön által korábban behozott készleteket nem áll módunkban visszaadni.

Tájékoztatjuk, hogy az Ön által felajánlott és általunk átvett terméket ismét nem hozzuk forgalomba, azt karitatív célokra használjuk fel, ingyenesen átadva a Nagycsaládok Országos Egyesületének.

Behozott készletét csak tiszta állapotban tudjuk átvenni, amiket az alábbi kategóriákba sorolunk:

1-es kategória: Bármilyen anyagból (műanyag és papír kivételével) készült olyan készlet, melynek tartozékai esetleg hiányosak, akár **csorbák**. Az új termék árától **15 % árengedményt** adunk.

2-es kategória: Olyan porcelánból készült ép készlet, melyből maximum **3 db hiányzik**. Az így behozott daraboknak nem feltétlenül kell azonos mintával rendelkezniük. Az új termék árától **20 % árengedményt** adunk.

3-as kategória: Porcelánból készült, azonos dekorációjú, komplett és ép készlet. Az új termék árától **25 % árengedményt** adunk.

Az értékesítési akció 6 személyes készletekre vonatkozik, így pl. nem lehet egy hat személyes készletért 12 személyesét vásárolni.

Azokból a termékekből, ahol nem komplett készletárak vannak meghatározva, hanem egyedi kiválasztás alapján kerülnek összeállításra, ott a kávé- és teakészlet tartozékai: 6 csésze + alj, 1-1 kanna, cukortartó, tejöntő, étkezéslet esetén pedig legfeljebb **23 db**-ra vonatkoznak.

Tájékoztatjuk továbbá, hogy a csereakció más kedvezménnyel nem vonható össze!

Bizunk benne, hogy ajánlatunk felkeltette érdeklődését, és hogy Önök is élnek a felajánlott lehetőséggel. Ily módon emellett, hogy saját étkezésjüket és konyháikat díszítheti személyre szabott darabokkal, azoknak is örömet szerezhet, akik nagy családban élnek!

Haas & Czizek

Fuvarvállalás! Titkárságon leinformálható NOE-tag, 14 köbméteres kisteher-gépkoocsival, Budapestről.

☎ 70/316-1533; 395-1217 Sziráki Imre

Homok, sóder, murva, beton, termőföld szállítását 5 tonnáig vállalom Budapesten, NOE- tagoknak 5% kedvezménnyel!

☎ 20/956-5720 Kovács Árpád

E-mail: teherfuvarozas@uw.hu

web: http://teherfuvarozas.uw.hu

Plasztikai Sebészet. Dr. Jánky György plasztikai sebész rendel: hétfő, csütörtök: 15-19 h. Vállalom, hogy a legalább egy éve NOE-tag, 3 vagy többgyermekes, érvényes tagsági igazolvánnyal rendelkező szülők – csak 5-12 év közötti –, elálló fülű gyermekét vagy gyermekeit térítésmentesen megoperálom, ha igényli és alkalmas a műtetre.

1114 Budapest, Bartók Béla út 1.

☎ 365-8633; 20/934-8778

E-mail: jankydr.plastsurg@t-online.hu

Baja közvetlen szomszédságában, Vaskúton 1000 m²-es telken, közös udvarral, két külön bejáratú családi ház eladó, mely ideális nagycsaládosok számára.

Az utcafronti ház központi gáz- és vegyes tüzelésű, 140 m² alapterületű. Az épület alatt szuterén van kazánházal és tárolóval. Az utcafronti ház mögött helyezkedik el egy 52 m²-es, gázfűtésű ház.

A bekerített, parkosított udvaron különálló garázs van.

☎ 06-70-333-9244

Budapesten XV. kerületben Rákospalota kertvárosi részén, két generációs, fsz.+ tetőteres, jó állapotú, összközműves, kertes, azonnal költözhető, családi házunkat eladnánk. Az önálló lakások alapterülete 2*90 m², (3+4 szoba), telek 538 m², melléképület, pince, kertben dísznövények, kis tó, gyümölcsfák vannak, kész gyerekparadicsom. Irányár 46.400.000,- Ft, de két budapesti kis lakás is beszámítható társasházakban 20 millióig.

☎ 06-35-348179, 20-3136097 Fáy család

Ötgyermekes NOE tag számítógépasztalt venne jutányos áron vagy ajándékba elfogadná.

☎ 275-06-45

Három gyermekes kineziológus-asztrológus anyuka vagyok. Sokan még mindig nem ismerik ezeket az önfejlesztő-öngyógyító módszereket, melyek segítségével néhány alkalom után oldódnak az energetikai blokkok, rendeződnek a lelki problémák!

Ezért NOE-tagok számára kedvezményes kezelést nyújtok. (Felnőtt: 25%, gyermekek: 50%)

A www.kineziologia.hu weboldalon olvashat a módszerről és rólam is!

Villing Zsuzsa

1055 Nyugati tér 6.

☎ 06-30-309-9269

E-mail: villingsuzsa@vipmail.hu

Ön is hadat üzen a globalizációs kizsákmányolásnak, a drágaságnak az üzletekben? Van megoldás: Ismerje meg „egész-

séges család”-programunkat, szabadon, kötelezettségek nélkül! E-mail információ: andras.eorssy@gmail.com;

☎ 06-70/585-91-67

ÁLLÁSLEHETŐSÉG!

Szeptemberben nyíló gyömrői irodánkba elsősorban felsőfokú végzettségű személyeknek munkalehetőséget kínálunk.

– jelzáloghitelezés

– forintos és eurós befektetés

– nyugdíjpénztár értékesítés

– biztosítások értékesítése

Fő és mellékfoglalkozási tevékenység.

Interjúgyeztetési lehetőség:

Roznik Mihályné Ságodi Zsuzsanna

☎ 06-30/224-0260

E-mail: roznik.mihalyne@ing.hu

Virágüzlet eladó!

Pesterzsébeten található 24 m²-es üzlet víz, villany + raktár használattal eladó.

☎ 30/2328-444

A NOE elemes kézi kihangosítóit szívesen kölcsönzi napi, illetve heti méltányos díj, valamint letéti díj ellenében (a készülék épségben való visszajuttatása esetén a letéti díj teljes egészében visszajár).

☎ 70/612-12-37 Rónai Viktória

3 db, 150 cm magasán, L-alakban elhelyezett, 70×165 cm-es, natúr fenyő, jó állapotban lévő, használt gyermekágy sürgősen eladó. Az ágyak alátámasztása nem teljes. Ára: 18.000 Ft.

☎ 30/4245971

*Egyre, Eszperanza, nem
fixetted be a járulékadat?
További 100 év alvásra ítélünk!*

*Farkas! Rendezted már elben
a hónapban a járulékidat?
Mert ha nem, akkor ne is számít
rá, hogy fölvegom a hasad,
és kiviszem belőle Piroshát!*

*Minden nemzethözi tapasztalat
axt mutatja: a több-biztosítás
rendszerben a szegényebbek,
betegbek, hátrányos helyzetűek
csak drágább és rosszabb ellátást
kaphatnak, vagy végső esetben
tömegesen kiszorúlnak az
egészségügyi ellátásból.*

A Jezsuita Rend pályázatot hirdet budapesti központi ingatlanjának üzemeltetését ellátó

létesítménygazdálkodói

munkakörre. A feladat ellátása teljes munkaidőben történik. Feltételek: lehetőleg felsőfokú (előny a műszaki) végzettség, szervezői gyakorlat, jó kommunikációs készség, problémamegoldó képesség, számítógép aktív használata.

Fényképes önéletrajzát és motivációját „létesítménygazda” jelígre, egyházi ajánlás csatolásával

a JTMR 1447 Budapest, Pf. 462.,

vagy a munkaugy@jezsuita.hu címre várjuk 2007. november 16-ig.

Bővebb információ: www.parbeszed.hu

family

Családok és párkapcsolatok új magazinja

Örülök az új *family*nek!

Az tetszik benne, hogy nemcsak témákat dob be, problémákat vet fel, mint a legtöbb lap, hanem segít megoldásokat is találni. Jó lenne, ha sikeres lenne a magazin!

Uzsok Magdolna, Budapest

NOE tagoknak 2007. december 31-ig 30%-os előfizetési kedvezmény: 2370 Ft helyett csak 1659 Ft, így egy lapszám csak 276 Ft.

Fizessen elő a *family* magazinra és Öné lehet sok értékes ajándékaink egyike: (Például: babakendő-kendő, mosható úszópelenkák, családi fotózások, értékes könyvek, és 2 db wellness hétvége vár gazdára!) Részletek a lapban.

Előfizethető a www.familynet.hu oldalon illetve a +36-1-877-4860 telefonszámon.

Keresse a nagyobb újságárusoknál, az inmedio és Relay üzletekben, valamint a hipermarketekben!

family – Család és élet, ahogyan érdemes

BaBaMaMa EXPO 2007

Idén rendezték meg először a Babamama-expo 2007 kiállítást a budapesti Syma csarnokban, ahol a NOE is részt vett két „gyermekével”, a Családjainkért Alapítvánnyal és az Otthon Segítünk Alapítvánnyal. A háromnapos rendezvényre nagyon sok babás mama és papa vagy épp csak gömbölyödő pocakú kismama látogatott ki. A tapasztalat az volt, hogy nagyon sok egygyermekes család is megkeresett minket, mert szimpatizálnak az Egyesület tevékenységével. Sokan vonzódnak találták a nagycsaládos rendezvényeinket, amelyekről többgyermekes ismerőseiktől hallottak, vagy a tőlük kapott NOE levelekben olvastak. Osztatlan sikert aratott az Otthon Segítünk Alapítvány tevékenysége is, amit a standunkon tevékenykedő önkénteseik a „végre” egyedül kószáló és fáradtan lerogyó mamáknak meséltek el. Örülünk, hogy szervezeteink ily módon is jelet adhattak magukról, és reméljük, hogy gyümölcsözni fognak az ott kötött szakmai kapcsolataink.

*Nagy Nikolett, Családjainkért Alapítvány
Lehőcz Monika, Otthon Segítünk Alapítvány*

Az alsópáhoki Kolping Hotel egész évben szeretettel várja a pihenni vágyó családokat!

Nálunk ősszel is tartalmas a családi pihenés!

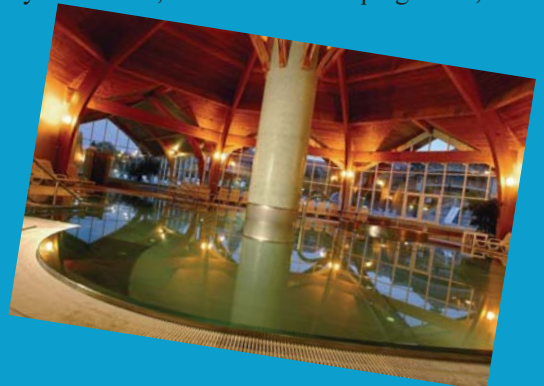
Határtalan kalandok Bobóország játékbirodalmában, családi lubickolás fedett élményfürdőnkben, szervezett családi programok,

...és mindez most akciósan!

2007. 11. 04-09.
és
2007. 11. 11-16.
között

a félpanziós szállásárból

10% kedvezményt
biztosítunk!

Az ajánlat a 2007. 10. 17-e után, honlapunkon keresztül beérkező direkt foglalásokra érvényes, és más kedvezményekkel össze nem vonható.

A NOE 20. születésnapja alkalmából rendezett vers- és prózamondó verseny egyik nyereseményének szponzorálója az alsópáhoki Kolping Hotel.

M1-16
BUDAPARK KIJÁRAT

ADOMÁNY A MANGO -TÓL A NAGYCSALÁDOSOKNAK

A NAGYCSALÁDOSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE NAGY MENNYISÉGŰ DIVATOS RUHANEMŰT KAPOTT A PREMIER OUTLETS CENTERBEN ÜZEMELŐ MANGO DIVATÁRU NAGYKERESKEDÉSTŐL. A TÁMOGATÁS NEM IS KERÜLHETETT VOLNA JOBB HELYRE. A SZEBBNÉL SZEBB, MINŐSÉGI ÖLTÖZÉKBŐL TÖBB HELYI NOE SZERVEZET RÉSZESÜLT.

A MANGO ÉS A PREMIER OUTLETS CENTER EZÚTTAL FEJEZI KI ÖRÖMÉT, HOGY SEGÍTSÉGÉRE LEHETETT A NAGYCSALÁDOSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK.

PREMIER OUTLETS

WWW.PREMIEROUTLETS.HU

VILÁGMÁRKÁK **30-70%**

KEDVEZMÉNNYEL MINDENNAP!

A MANGO-tól kapott ruhaadományt az Észak-alföldi régióközpontunknak és három helyi egyesületnek adtuk tovább.

A Premier Outlets Center a Superbrands megtisztelő cím birtokosa!

Autólízing

Kedves Tagtársak!

A NOE Levelek előző számaiból bizonyára értesültetek arról, hogy a FIAT Magyarország Kft. által nyújtott 17 %-os nagycsaládos flottakedvezményen túl az MKB-Euroleasing is támogatja a 0-3 év közötti korú autót vásárló nagycsaládokat. A támogatás alacsonyabb költségtartalmú konstrukciója végeredményben alacsonyabb havi törlesztőrészekben jelenik meg számunkra. Az autót vásárlók számára a lízingeléssel kapcsolatos fontosabb tudnivalók közül emelnék ki néhányat.

1. „Mielőtt az ember autót vásárolna, ...

... fontos, hogy mérlegeljen: belefér-e a büdzséjébe az egyéb kiadásai mellé az autóhitel havi összege és az autó egyéb, fenntartási költségei.

Amit mindenképpen érdemes átgondolnunk:

- Fontos, hogy a számunkra legmegfelelőbb autót vásároljuk meg. Az igényeinknek éppúgy feleljen meg, mint a pénztárcánknak. Ez a leglényegesebb szempont, ugyanis az általános tapasztalat azt mutatja: az ügyfelek rendszerint túlvállalják magukat.
- Az autó tervezett használati és a hitelszerződésben megállapított finanszírozási idejének összhangban kell állnia.
- Milyen tartalékokkal rendelkezünk? Nemcsak a havi hiteltörlesztéssel kell ugyanis számolnunk.
 - Devizás hitel esetén előfordulhat, hogy a kedvezőtlen árfolyam-ingadozás miatt egyre többet kell fizetnünk. (Jelenleg a benzinárfolyam mellett a forinté is nagyon kiszámíthatatlan.)
 - Azt is át kell gondolnunk, kötünk-e cascót az autóra, s ha nem, akkor anyagilag készen állunk-e minden, esetlegesen felmerülő gondra.
 - Az autótartásnak vannak egyéb költségei is (biztosítások, súlyadó, szervizdíjak, üzemanyag), amiket szintén fizetni kell – és ezek áremelkedésével sem árt lépést tartani.
- Arra is figyelni kell, hogy az autó fedezeti értéke mindig lefedje a még kint lévő tőkét, hogy ha idő előtt akarjuk lezárni a hitelszerződést, akkor ne kelljen ráfizetnünk.

A végső döntést aztán nagyon óvatosan kell meghozni, vigyázva arra, hogy a lehető legrealisabb döntés szülessen: az autóvásárlás ne járjon anyagi helyzetünk romlásával. Nem árt számolni például azzal is, hogy az év végén mindenki jobban költekezik, így január-februárban kevesebb elköltenivalónk marad. Autót vásárolni mindig ott érdemes, ahol élünk, mert akkor ott is fogunk szervizbe járni: a helyes autótartás így további költségsökkentő tényező lehet.”

2. A hosszú távú futamidő kockázatai

0 %-os kezdő- és alacsony törlesztőrészlet, mindez 10 évre? Soha jobb üzlet, gondolják a legtöbben, ha egy ilyen hirdetésbe botlanak – és már be is sétáltak a csapdába. A hosszú távú futamidőre vásárolt gépkocsik ugyanis csupán rövid ideig nyújtanak örömet tulajdonosuknak, sokkal inkább okoznak fejfájást.

Egy gépjármű fedezeti értékét nehéz előre megbecsülni. Általában a hosszabb futamidő második felében már nem nyújt kellő fedezetet a hiteltartozásra. De van olyan ügylet is (pl.: 10% vagy az alatti kezdőrészlet, illetve 96 vagy 120 hónapos futamidő esetén), ahol nincs olyan pillanat a konstrukcióban, amikor az autó értéke fedezné a hitelösszeget. Ezért az ilyen finanszírozási ajánlat, illetve már a piacra vitele is, nem piaci magatartás. Ennek ellenére egyre többen dőlnek be a „kihagyhatatlan ajánlatok”-nak. A hazai autópiacon sajnos nem úgy viselkedik, mint máshol. Míg a cseheknél és a szlovákoknál is már a 3 éves futamidő az általános, nálunk még mindig a hosszú távú, 72 hónapos (6 év) futamidő a legelterjedtebb. A hitelszerződéseknek azonban csupán 30%-a fut ki a végéig, a többit menet közben lezárják, általában azért, mert lecserélik a régi autót egy újra. Ez is azt jelzi: a 6 éves konstrukció túl hosszú. Az ideális a 36-60 hónapos futamidő lenne. A nagy finanszírozók azonban 2005-ben a még hosszabb futamidők irányába nyitottak, a legrealisabb ajánlat a 14 évre szóló.

Autóvásárlás esetén ezért kellő alaposítással át kell gondolnunk néhány dolgot, de kettőt mindenképp:

- mennyit tudunk a részletre fordítani havonta,
- mennyi ideig kívánjuk használni az autót.

Az autó értéke folyamatosan csökken, már az, hogy kigördülnünk vele az autószalonból, 20%-os értékvesztést jelent. Az ügyfelek mindezekre csak menet közben gondolnak, és ilyenkor gyorsan lezárják a szerződést. Ekkor döbbennek rá, hogy mindez pluszköltségekkel jár:

- idő előtti lezárás esetén van egy lezárási díj, és
- az autó sem ér már annyit, mint a még fennálló tartozás.

Ha nincsenek tartalékai, kénytelen eladni az autót, ami nagy valószínűséggel nem fogja fedezni a még fennálló tartozást. A hátralévő hiteltartozás azért magas, mert az ügyfél eleinte kevés tőkét és nagyobb kamatrészt fizet (annuitásos konstrukció). Hosszú futamidőnél vonzó az alacsony törlesztőrészlet, de a tőke nagyon lassan folyik vissza (azaz lassan fogy), és kamatot is tovább és többet fizetünk.

Forrás: <http://autohitel.hu>

FIAT vásárlással, vagy autólízinggel kapcsolatos kérdéseitokkal, szándékotokkal keressetek: Malárik Attila (flottás: 70/776-0011)

Ön szerint egészséges az egészségügy?

Golyán Kerékpár Kereskedés és Szerviz
(2660. Balassagyarmat, Köztársaság tér 1.)
NOE tagok részére kerékpárok javításának munkadíjából 30% és az alkatrészek árából 10% kedvezményt nyújtanak.
Ezen felül kerékpár vásárlásakor 5% engedményt adnak.

RÉDEM Kft. (2660. Balassagyarmat, Rákóczi u.61.)
Kincsestár Könyvesboltjában NOE tagok számára a könyvekből és CD-ből 10%,
DVD-ből és papír- írószerekből 5% kedvezményt biztosít.

Ön szívesen kérdezné orvosától:
ha lement a láxam 38-ra, akkor
ugye hazautaxhatok a saját
biztosítóm orvosához? Különben
nem tudom fizetni a kezelést.

Az *Ungvári* család örömmel tudatja, hogy 2007. 07. 18-án megszületett ötödik gyermekük, *Kende*.

Örömmel értesítünk mindenkit, hogy 2007. 06. 08-án megszületett harmadik gyermekünk, *Andris*, 3870 grammal és 53 centivel. Testvérei és a család nagy örömmel fogadták!
Kissné Nezvál Eszter és Kiss Attila

Örömmel adjuk tudtul, hogy 2007. május 8-án megszületett 5. gyermekünk, *Bakonyi András János*.

Bakonyi Péter és Bakonyiné Marton Katalin

Örömmel értesítek mindenkit, hogy a balassagyarmati csoport 2 új tag-

gal gazdagodott:

2007. július 10-én megszületett *Telek Attila* és *Zsuzsa* 4. gyermeke: *Sebestyén*. Augusztus 25-én szintén 4. gyermekként jött a világra *Takács Csenge*, *Takács Csaba* és *Mónika* gyermeke.

A Nagycsaládosok Hernádi Egyesülete örömmel adja hírül, hogy a *Dianis* családban 2007. 06. 28-án megszületett a legifjabb *Sándor*. A kicsit nagyon várta testvére, *Enikő* és szülei: *Zsuzsanna* és *Sándor*.

Kucsera János és *Kucseráné Pekality Szilvia* immár rendes tagja a nagycsaládosok Hernádi Egyesületének. *Barbara* és *Dániel* után 2007. 08. 24-én megszületett *Martin* fiuk.

A Győri Família Nagycsaládos Egyesület örömmel adja hírül, hogy *Kállai Tiborné Magdinak*, 9 gyermekes tagunknak, fiatal nagymamánknak (50 éves) megszületett 27. unokája. A kisfiú 2007. 09. 28-án született. Neve: *Kállai Lorenzo*.

A *Hornisch* család örömmel adja hírül, hogy 2007. április 17-én megszületett negyedik gyermekük, *Boglárka Mária*.

Örömmel adjuk tudtára mindenkinek, hogy 2007. szeptember 26-án megszületett hatodik gyermekünk, *Koroknai Kinga*. Súlya 3950 g, hossza 52 cm.
Koroknai család

2007. július 19-én 5200 grammal és 59cm-rel született a *Kiss-Segesdi* házaspár 8. gyermeke, *Bennett Benjamin*. Testvérei: *Fanni*, *Patrik*, *Martin*, *Rajmond Richárd*, *Kevin Jeremy*, *Philip Dominik* és *Charlotte Melanie* nagy örömmel fogadták.

Kedves nénik és bácsik, kicsik és nagyok!

Szeretném tudatni mindenkivel, hogy 2007. augusztus 25-én 4250 gr-mal és 60 centivel megszülettem. Ötödik babaként érkeztem a családba, ahol már nagyon várt *Enikő* (12), *Bence* (9), *Réka* (7) és *Lili* (2). Én az *Orsolya* nevet kaptam a szüleimtől.
Pósa Lajos és Pósané Past Andrea Acsáról.

2007. július 10-én megszületett tagtársaink, *Horváth Károly* és *Nagy Erzsébet* 6. gyermeke, *Hunor*, szülei és testvérei: *Erzsike*, *Eszti*, *Karesika*, *Kristófka* és *Annácska* örömeire! Sok szeretettel és tisztelettel

gratulálok a csongrádi „Bölcső” Nagycsaládos Egyesület Elnöksége, a magam nevében ehhez a nem mindennapi vállalkozáshoz. Szívből kívánom, hogy adjon az Isten az édesanyának és az édesapának mindannyiuk felneveléséhez erőt, egészséget, családi békét és sok boldog órát! Kis

Hunorka, légy üdvözölve tagjaink sorában! *Szendi Horváth Edit* az Egyesület elnöke

Csorvási Júlia Anna a nevem, 3.050 g, 51 cm és barna „tejímádó” vagyok, 2007. 10. 26-án, 18.50-kor láttam meg a napvilágot. Mamával és az otthoni fiúkkal (*Apa*, *Soma*, *Balázs*, *András*) jól vagyunk.
Csorvási Ábel

Médiatámogatóink:

